

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1981 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 260

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1073

Περὶ μέτρων ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν εἰς ἐργοτάξια οἰκοδομῶν καὶ πάσης φύσεως ἔργων ἁρμοδιότητος Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει :

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 25.8/5.9.1920 Β. Δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων».

β) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Νόμου ΔΚΘ'/1912 «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων».

γ) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Π. Δ/τος 1156/1977 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας».

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1474/1.10.1980 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.

ε) Τὴν ἀπὸ 26.2.81 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας.

στ) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 876/1981 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀποφασίζομεν :

Ἄρθρον 1.

Πεδίον ἐφαρμογῆς.

Ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἐργοταξιακῶν ἔργων ἁρμοδιότητος Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν οἰκοδομικῶν τοιούτων, τηροῦνται ὑπὸ τῶν κατὰ Νόμον ὑπευθύνων, πέραν τῶν διατάξεων τοῦ Π. Δ/τος τῆς 14.3.1934 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων, ἐργαστηρίων κ.λπ.» καὶ τοῦ Π. Δ/τος 778/26.8.80 «περὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν», καὶ αἱ εἰδικαὶ διατάξεις τῶν ἑπομένων ἄρθρων.

ΤΜΗΜΑ Ι

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΚΣΚΑΦΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας δι' ἐκσκαφάς.

Ἄρθρον 2.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἐργασιῶν ἐκσκαφῶν πρέπει νὰ ἐρευνᾶται, τῇ συνεργασίᾳ τῶν ἁρμοδίων φορέων, ἡ ὕπαρξις καὶ ἡ θέσις, εἰς τὸν χῶρον τοῦ ἐργοταξίου, δικτύων ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, τηλεφώνου, φωταερίου, ὕδατος κ.λπ. καὶ νὰ γίνεται ἡ κατὰ περίπτωσιν ἀπαιτουμένη ἀπομόνωσις ἢ μεταφορὰ των.

Αἱ ἐκσκαφαὶ ἐν γένει ἐκτελοῦνται διὰ μηχανικῶν μέσων, λαμβανομένης προνοίας ἀντιστηρίξεως τῶν πρανῶν τῆς ἐκσκαφῆς τῶν παρακειμένων οἰκοδομῶν, τῶν καταστρωμάτων ὁδῶν κ.λπ.

Αἱ ἀντιστηρίξεις μελετῶνται ὑπὸ ἁρμοδίου Μηχανικοῦ.

Πάντα τὰ ἐπισφαλῆ ἢ προεξέχοντα τμήματα βράχων, λίθων ἢ χωμάτων, τὰ ὁποῖα δύνανται ἐκ τυχαίας πτώσεως νὰ προξενήσουν ἀτυχήματα εἰς τοὺς πλησίον ἀπασχολουμένους ἐργαζομένους πρέπει νὰ κατακρημνίζωνται συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας ἐμπείρου προσώπου, νὰ μὴν ἐπιτρέπεται δὲ ἡ ἀνάληψις ἐργασίας πρὸ τῆς βεβαιώσεως ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐργολάβου ἢ τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος.

Ἄρθρον 3.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκσκαφῶν καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν, πρέπει νὰ ἐρευνᾶται ἡ τυχὸν ὕπαρξις προγενεστέρων ἐκσκαφῶν, προκειμένου νὰ λαμβάνωνται πρόσθετα μέτρα ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 4.

Διὰ τὴν ἀντιστήριξιν ὁμόρων κτιρίων ἐπιβάλλεται μεθοδικὴ καὶ τεχνικὴ ὑποθεμελίωσις των εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ἔκτασιν καὶ εἰς τὰ ἀπαιτούμενα βάθη.

Μεταξὺ τῶν καταλλήλων πρὸς τοῦτο μεθόδων ἀναφέρεται ἡ τμηματικὴ ἀντιστήριξις διὰ ντουλαπιῶν εἰς καταλλήλους ἀποστάσεις, ἢ καὶ ἡ κατασκευὴ ἀερογεφυρῶν ἀντιστηρίξεως, ἡ καθολικὴ ἀγκύρωσις μετὰ ἢ ἄνευ κατακορύφων στοιχείων κ.λπ.

Ἄρθρον 5.

Οἱ πλησίον τῶν ἐκσκαφῶν εὑρισκόμενοι μανδρότοιχοι, ἱστοί, φανοστάται, δένδρα καὶ ἄλλα καθηλωμένα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ἀντικείμενα, ἐφ' ὅσον ἐκλονίσθησαν ἀπὸ τὴν ἐκσκαφὴν ἢ ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ αὐτὸς ὁ κίνδυνος, πρέπει νὰ στηρίζωνται δι' ἀντερεισμάτων μέχρι τοῦ τέλους τῶν ἐργασιῶν ἢ εἰς περιπτώσεις ἀνάγκης νὰ κατεδαφίζωνται ἢ ἀπομακρύνωνται προσωρινά.

Ἄρθρον 6.

Ἐπὶ ἐκσκαφῆς ἐντὸς ὕδατος, τοῦτο ἀντλεῖται καὶ διοχετεύεται κατὰ τὸ δυνατὸν εἰς τὰ στόμια ὑπονόμων. Ὁμοίως ἀντλοῦνται ἢ ἀποχετεύονται τὰ ὄμβρια ὕδατα.

Αἱ ἐνδεχόμεναι συνέπειαι τῆς ἀντλήσεως ἐπὶ τῆς εὐσταθείας τῶν ὁμόρων κτισμάτων λαμβάνονται καταλλήλως ὑπ' ὄψιν.

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐκσκαφάς, ἐφοδιάζονται μὲ εἰδικὰ ἀδιάβροχα ὑποδήματα.

Ἄρθρον 7.

Κατὰ τὰς ἐκσκαφὰς πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ἡ πλησίον τῶν ἀνοιγμάτων συγκέντρωσις τῶν ὑλικῶν ἐκσκαφῆς, ἐργαλείων ἢ ἄλλων βαρῶν. Ταῦτα πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐκτὸς τοῦ εὔρους κατακλίσεως τοῦ πιθανοῦ πρίσματος ὀλισθήσεως, ὥστε νὰ ἀποκλείεται κίνδυνος κατολισθήσεως ἢ καταρρεύσεώς των ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἐκσκαφῶν.

Ἄρθρον 8.

Τὸ πλάτος τῶν κεκλιμένων ἐπιπέδων κυκλοφορίας τῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ἐντὸς τῶν χώρων ἐκσκαφῶν πρέπει νὰ εἶναι τοὐλάχιστον τριῶν (3,00) μέτρων. Ἡ κλίσις αὐτῶν πρέπει νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὸ εἴκοσι πέντε (25%) ἐπὶ τοῖς ἑκατό, ἄλλως πρέπει νὰ ἐλέγχεται ἡ εὐστάθεια τοῦ πρίσματος. Τὰ ἐπίπεδα ταῦτα πρέπει νὰ εἶναι ἀνθεκτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Μέτρα ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκσκαφήν.

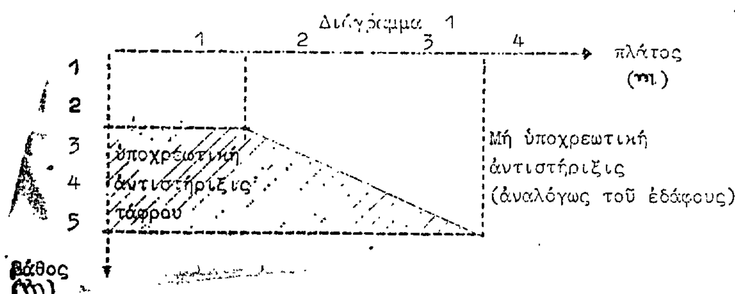
θεμελίων καὶ τάφρων.

Ἄρθρον 9.

1. Κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν θεμελίων, τάφρων ἢ ὀρυγμάτων ἐπιμήκων ἢ μεμονωμένων ἡ ἀντιστήριξις διὰ βάθη μεγαλύτερα τῶν ἐμφαινομένων εἰς τὸ κατωτέρω διάγραμμα 1 εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἡ ἀντιστήριξις παραλείπεται ἐὰν ἡ ἐκσκαφὴ πραγματοποιῆται εἰς βράχον καὶ εἰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἰσορροπία τῶν πρανῶν ἐκσκαφῆς ἔχει ἐξασφαλισθῆ διὰ καταλλήλου κλίσεώς των.

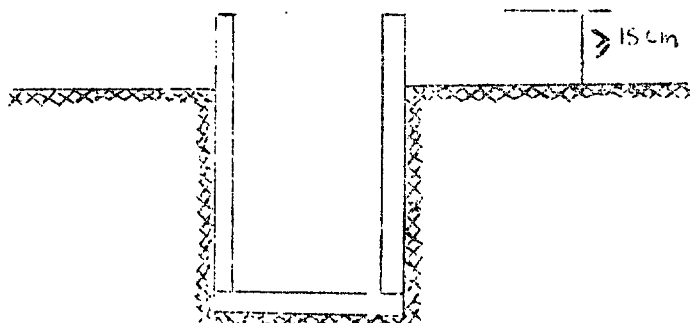
Ἡ ἀντιστήριξις πραγματοποιεῖται παραλλήλως πρὸς τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη διὰ καταλλήλων μεθόδων ἢ διὰ μηχανικῶν μέσων ἐξ ἀποστάσεως, ἄνευ τῆς εἰσόδου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐκσκαφήν.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ κάθοδος ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐκσκαφὴν πρὸ τῆς λήψεως τῶν ἀναγκαίων μέτρων ἀσφαλείας πλὴν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐπιφορτισμένοι διὰ τὴν λῆψιν τῶν μέτρων τούτων.

3. Διὰ τὴν παρεμπόδισιν πτώσεως ὑλικῶν, ἐργαλείων καὶ ἀντικειμένων πάσης φύσεως εἰς τὴν ἐκσκαφὴν πρέπει τὰ χείλη τῆς ἐκσκαφῆς νὰ περιβάλλωνται ἀπὸ κράσπεδα ὕψους τοὐλάχιστον δεκαπέντε ἑκατοστῶν (0,15) τοῦ μέτρου, ἡ δὲ ἐπένδυσις τῆς τάφρου, εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ὑφίσταται τοιαύτη ἐπένδυσις, νὰ ἐξέχῃ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους τοὐλάχιστον κατὰ δεκαπέντε ἑκατοστὰ (0,15) τοῦ μέτρου, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸ κατωτέρω σχῆμα 1.

Σχῆμα 1.

Ἄρθρον 10.

Ὅταν μελετᾶται τὸ θέμα ἀντιστηρίξεως πρανῶν μιᾶς ἐκσκαφῆς, πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ἐκτὸς ἀπὸ τὰς κρατούσας κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν συνθήκας καὶ τὰ ἀκόλουθα :

α) Πιθανότης αὐξήσεως τῆς ὠθήσεως τῶν γαιῶν, λόγῳ ἐμποτισμοῦ των, ἐποχιακοῦ ἢ ἄλλου.

β) Δονήσεις λόγῳ διελεύσεως βαρέων ὀχημάτων.

γ) Χρῆσις ἐκρηκτικῶν εἰς γειτονικὰς ἐκσκαφάς.

δ) Πιθανότης αὐξήσεως τῶν ὠθήσεων λόγῳ ἀποθέσεως, πλησίον τοῦ ἀνοίγματος, ὑλικῶν ἐκσκαφῆς, μηχανημάτων κ.λπ.

ε) Ἑρπυστικὴ παραμόρφωσις τοῦ ἐδάφους.

στ) Ἀποσάθρωσις λόγῳ ἐπαφῆς μὲ τὴν ἀτμόσφαιραν.

Ἄρθρον 11.

Ἡ ἀντιστήριξις ἐπὶ ἐκσκαφῶν τάφρων μεγάλου μήκους, ὅπως π.χ. διὰ τοποθέτησιν ἀγωγῶν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὕδατος, τηλεφώνου κ.λ.π. πραγματοποιεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου. Τὰ προϊόντα ἐκσκαφῆς τοποθετοῦνται εἰς ἀπόστασιν τοὐλάχιστον ἑξήκοντα ἑκατοστῶν (0,60) τοῦ μέτρου ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ ὀρύγματος. Κατὰ τὰς ἐκσκαφὰς εἰς ὁδοὺς καὶ συναφεῖς κοινοχρήστους χώρους, λαμβάνονται κατὰ περίπτωσιν καὶ τὰ ἀντίστοιχα μέτρα ἀσφαλείας, τὰ ὁποῖα προβλέπονται ἀπὸ τὰς οἰκείας διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος «Κώδικος Ὁδικῆς Κυκλοφορίας» Κ.Ο.Κ.

Ἄρθρον 12.

Διὰ τὴν ἀσφαλῆ διεξαγωγὴν ἐργασιῶν ἐντὸς τάφρων, πρέπει νὰ ἀφήνωνται εἰς ἐνδεδειγμένας θέσεις στερεαὶ διαβάσεις ἢ νὰ κατασκευάζωνται ἀνθεκτικὰ γεφυρώματα, διὰ τὴν διέλευσιν διαβατῶν καὶ ὀχημάτων. Εἰς τὰς δύο πλευρὰς τῶν διαβάσεων τούτων πρέπει νὰ ὑπάρχουν κιγκλιδώματα.

Ἄρθρον 13.

Τὰ πρανῆ ὀρυγμάτων ἢ καὶ αἱ ἀντιστηρίξεις των ἐπιθεωροῦνται ὑπὸ ἁρμοδίου προσώπου, μετὰ πείρας, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὡς ἀκολούθως :

α) Καθ' ἑκάστην, εἰς τὰς θέσεις ἐργασίας ἐκσκαφῶν βάθους πλέον τοῦ ἑνὸς μέτρου καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν (1,50) τοῦ μέτρου.

β) Καθ' ἑκάστην ἀλλαγὴν φυλακῆς ἐργασίας :

Εἰς τὸ ἄκρον διανοιγομένης τάφρου βάθους ἄνω τῶν τριῶν (3,00) μέτρων.

Εἰς τὸν πυθμένα καὶ τὰς παρειὰς διανοιγομένου φρεάτος.

Εἰς τὸ μέτωπον προβολῆς σήραγγος.

Αἱ τυχὸν παρατηρήσεις τῶν ἐπιθεωρήσεων αὐτῶν ἀναγράφονται εἰς τὸ Ἡμερολόγιον Μέτρων Ἀσφαλείας τῆς Ἐργασίας.

Λεπτομερὴς ἐξέτασις κάθε εἴδους ἐκσκαφῆς διενεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ :

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀνατινάξεων.

Μετὰ τὴν ἐμφάνισιν ζημιῶν εἰς ἀντιστηρίξεις, ξυλοδεσίες, πασσαλοφράγματα ἢ μετὰ ἀπὸ καταπτώσεις πρανῶν.

Πρὸ τῆς ἐπαναλήψεως ἐργασιῶν, διακοπεισῶν λόγω θεομηνίας ἢ παγετοῦ, ἀναφέρονται δὲ καὶ αἱ τυχὸν ἀπαιτούμεναι ἐνισχύσεις.

Ἀνεξαρτήτως τῶν προηγουμένων ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος.

Αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν περιλαμβάνονται εἰς τὸ Ἡμερολόγιον Μέτρων Ἀσφαλείας τῆς Ἐργασίας.

Ἄρθρον 14.

Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐκσκαφῆς φρεάτων εἰς ἐδάφη μαλακά, ἑλώδη ἢ ὑποχωροῦντα καὶ ἐν γένει δι' ἐργασίας εἰς ἐπικινδύνους θέσεις (π.χ. γεφύρας, φρέατα, ἐκσκαφὰς εἰς ἑλώδη ἢ ὑποχωροῦντα ἐδάφη) πρέπει οἱ ἐργαζόμενοι νὰ εἶναι προσδεδεμένοι, ἐκ σταθεροῦ σημείου, ἀσφαλῶς, διὰ ζώνης ἀσφαλείας ἢ σχοινίων καταλλήλου διατάξεως, ὥστε νὰ ἀνασύρωνται ἀμέσως εἰς περίπτωσιν κινδύνου, Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις εἶναι ἀπαραίτητη ἡ χρησιμοποίησις προσωρινῆς ἀντιστηρίξεως.

Ἄρθρον 15.

Αἱ παρειαὶ τῶν φρεάτων πρέπει νὰ ἐπιθεωροῦνται εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης φυλακῆς (βάρδιας) καὶ νὰ λαμβάνωνται ὅλα τὰ μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν καταπτώσεων, οὐδεμία δὲ ἐργασία ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ εἰς φρέαρ πρὶν ἢ βεβαιωθοῦν οἱ ἐργαζόμενοι ὅτι οὐδεὶς εὑρίσκεται ἐντὸς αὐτοῦ.

Αἱ παρειαὶ τῶν φρεάτων καλύπτονται, ἀνεξαρτήτως τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους, δι' ἑνὸς καταλλήλου προκατασκευασμένου κλωβοῦ ἀντιστηρίξεως.

Οἱ κάδοι ἐξαγωγῆς τῶν ὑλικῶν ἐκσκαφῆς πρέπει νὰ ἀνασύρωνται διὰ βαρούλκου ἢ ἐνδεδειγμένης ἀνυψωτικῆς μηχανῆς καὶ νὰ μὴν πληροῦνται μέχρι τῶν χειλέων.

Ἡ ἀνάρτησις τῶν κάδων πρέπει νὰ γίνεται μετὰ προσοχῆς κατακορύφως καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς κοιλότητος τοῦ ἐκσκαπτομένου χώρου.

Ἄρθρον 16.

Ὅταν ὑπάρχουν ἐγκατεστημέναι εἰς τὰ φρέατα κλίμακες, αὗται πρέπει νὰ εἶναι ἀσφαλῶς προσηρμοσμέναι καὶ αἱ βαθμίδες των νὰ μὴν ἀπέχουν μεταξὺ των πλέον τῶν εἴκοσι πέντε ἑκατοστῶν (0,25) τοῦ μέτρου. Διὰ φρέατα μεγάλου βάθους ἐκσκαφῆς, αἱ σχετικαὶ κλίμακες πρέπει νὰ φέρουν ἀναπαυτήρια τοὐλάχιστον ἀνὰ δέκα (10.00) μέτρα. Εἰς τὴν εἴσοδον (ἀρχὴν) τοῦ φρέατος καὶ εἰς τὰ ἐνδιάμεσα ἀναπαυτήρια, πρέπει αἱ κλίμακες νὰ ὑπερβαίνουν τὸ δάπεδο ν τοὐλάχιστον κατὰ ἕνα (1.00) μέτρον καὶ νὰ ὑπάρχουν εἰς τὸ ἴδιο ὕψος χειρολαβαί. Κλίμακες ἐκ σχοινίου ἐπιτρέπονται μόνον εἰς φρέατα βάθους μικροτέρου τῶν δέκα (10.00) μέτρων, πρέπει δὲ νὰ εἶναι στερεῶς προσηρμοσμέναι καὶ κατὰ τὰ δύο ἄκρα των.

Ἄρθρον 17.

Ἀπαγορεύεται ἡ, εἰς φρέατα βάθους μεγαλυτέρου τῶν εἴκοσι (20.00) μέτρων, κάθοδος ἢ ἄνοδος βαρῶν μεγαλυτέρων τῶν (250) διακοσίων πεντήκοντα χιλιογράμμων ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐγκατάστασις ὁδηγῶν.

Ἐὰν εἰς φρέαρ ὑπάρχῃ ἐγκατάστασις κλιμάκων καὶ μηχανημάτων ἐξαγωγῆς ὑλῶν ἐκσκαφῆς, ἀπαγορεύεται ἡ ἄνοδος ἢ κάθοδος τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὴν διάρκειαν λειτουργίας τῶν μηχανῶν ἐξαγωγῆς.

Ὅταν χρησιμοποιοῦνται μηχανικὰ μέσα καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ ἔστω καὶ ἕνας ἐργαζόμενος εἰς τὸ φρέαρ πρέπει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν νὰ ὑπάρχῃ μονίμως ἕνας χειριστὴς τοῦ μηχανικοῦ αὐτοῦ μέσου.

Συνιστᾶται νὰ μὴ χρησιμοποιοῦνται τὰ μηχανικὰ μέσα διὰ τὴν ἄνοδον.

Εἰς περιπτώσεις λειτουργίας, ἐντὸς τοῦ φρέατος, κινητῆρος ἐσωτερικῆς καύσεως, τὰ καυσαέρια ἀπάγονται εἰς τὴν ὕπαιθρον διὰ καταλλήλου σωλῆνος.

Κατὰ τὴν πραγματοποίησιν ἐργασιῶν εἰς φρέατα πρέπει νὰ λαμβάνωνται μέτρα διὰ τὸν ἐπαρκῆ ἀερισμὸν τῶν θέσεων ἐργασίας καὶ τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τὰς ἀναθυμιάσεις.

Φρέατα βάθους μεγαλυτέρου τῶν ὀκτὼ (8,00) μέτρων πρέπει νὰ φωτίζωνται διὰ τεχνητοῦ φωτισμοῦ. Πρὸς τοῦτο χρησιμοποιοῦνται εἰδικαὶ λυχνίαι μὲ προστατευτικὸν πλέγμα, τηρουμένων, εἰς περίπτωσιν ἠλεκτροφωτισμοῦ, τῶν διατάξεων περὶ Ἠλεκτρικῶν Ἐγκαταστάσεων.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας διὰ κατεδαφίσεις.

Ἄρθρον 18.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς κατεδαφίσεως ἑνὸς ἔργου, πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀντοχὴ καὶ ἡ εὐστάθεια ἑκάστου τμήματος αὐτοῦ καὶ ἰδιαιτέρως τῶν δαπέδων, προκειμένου νὰ γίνουν αἱ ἀναγκαῖαι ἀντιστηρίξεις καὶ ὑποστηρίξεις.

Ἄρθρον 19.

Ὁ ἐργαζόμενος ἐπιφορτίζεται μὲ ἐργασίαν κατεδαφίσεως ὅταν εἶναι κατάλληλος διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ ἔχει ἐπαρκῆ γνῶσιν καὶ ἐμπειρίαν.

Ἄρθρον 20.

Πρὸ τῶν κυρίων ἐργασιῶν κατεδαφίσεως, ἀφαιροῦνται ὑλικὰ καὶ τμήματα δυνάμενα νὰ θρυμματισθοῦν καὶ νὰ ἐκτοξευθοῦν, ὅπως π.χ. ὑαλοπίνακες, κιγκλιδώματα καὶ ἄλλα παρόμοια.

Ἄρθρον 21.

Αἱ κατεδαφίσεις ἐκτελοῦνται εἴτε διὰ τῆς χρήσεως, ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων , ἰκριωμάτων ἀντοχῆς ἀναλόγου πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς χρήσεώς των καὶ ἐργαλείων χειρὸς εἴτε διὰ μηχανικῶν μέσων ἢ καὶ ἀμφοτέρων.

Ἄρθρον 22.

Ἡ κατεδάφισις ἐκτελεῖται ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κα ἐξ ὕψους οὐχὶ πλέον τοῦ ἑνὸς ἡμίσεος (1.50) μέτρου ἄνωθεν τοῦ ἑκάστοτε δαπέδου ἐργασίας, καὶ προκειμένου περὶ δαπέδου ἰκριώματος μέχρις ὕψους πεντήκοντα ἑκατοστῶν (0,50) τοῦ μέτρου.

Ἄρθρον 23.

Οἱ ἐργαζόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἀπασχολοῦνται εἰς διαφορετικὰ καθ' ὕψος ἐπίπεδα (ὁ ἕνας ἄνωθεν τοῦ ἄλλου), παρὰ μόνον ἐφ' ὅσον ληφθοῦν μέτρα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ κατώτερα ἐπίπεδα, διὰ κατασκευῆς εἴτε κιγκλιδωμάτων μετὰ σανίδος μεσοδιαστήματος καὶ θωρακίου εἴτε δικτύων ἢ καὶ ἄλλων ἰσοδυνάμων μέτρων.

Ἄρθρον 24.

Ὅταν, ἐν συνεχείᾳ κατεδαφίσεως τμήματος ἔργου, παρὰ τὰ ἀρχικῶς ληφθέντα μέτρα δύναται νὰ πιθανολογηθῇ ὅτι

τὰ παραμένοντα στοιχεῖα, τμήματα ἢ γεινοτικὰ ἔργα ἔχουν ἀμφίβολον ἰσορροπίαν, πρέπει νὰ λαμβάνωνται μέτρα διὰ τὴν προστασίαν ἀπὸ οἱονδήποτε κίνδυνον αἰφνιδίας καταρρεύσεως.

Ἄρθρον 25.

Διὰ τὴν ἀσφαλῆ πραγματοποίησιν τῶν ἐργασιῶν κατεδαφίσεως, πρέπει :

α) Ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία ἀπαιτεῖ τὴν χρησιμοποίησιν μέχρι δέκα (10) ἐργαζομένων, νὰ ὑπάρχῃ Προϊστάμενος Συνεργείων ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τούτων. Ἕκαστος Προϊστάμενος Συνεργείων δύναται νὰ ἐπιβλέπῃ τὸ πολὺ δέκα (10) ἐργαζομένους.
Ὅταν ἡ ἐργασία ἀπαιτῇ ταὐτόχρονον ἀπασχόλησιν περισσοτέρων ὁμάδων ἐργασίας οἱ Προϊστάμενοι των πρέπει νὰ τίθενται ὑπὸ τὰς ὁδηγίας ἑνὸς ἐπικεφαλῆς συντονιστοῦ.

β) Τὰ ἀνοίγματα πρὸς τὸ κενόν, ἀκόμη καὶ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκοδομῆς, νὰ φράσσωνται προσωρινῶς ἀλλὰ κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν θυρῶν, κιγκλιδωμάτων κ.ἄ.

γ) Αἱ μόνιμοι κλίμακες νὰ διατηροῦνται κατὰ τὸ δυνατόν, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐργαζομένων. Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν μονίμων κιγκλιδωμάτων των, τοποθετοῦνται πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ κενοῦ προσωρινὰ κιγκλιδώματα ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς.

δ) Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑπερφορτώσεως τῶν δαπέδων κατὰ τὴν διάρκειαν κατεδαφίσεως, νὰ διανοίγωνται ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὰ δάπεδα ὀπαὶ διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν προϊόντων τῆς κατεδαφίσεως.
Αἱ ὀπαὶ αὐταὶ νὰ εἶναι ἐπιφανείας μέχρις ἑνὸς (1,00) τετραγωνικοῦ μέτρου. Ἡ ἐργασία διανοίξεώς των ἀρχίζει ἐκ τοῦ ἀνωτάτου ὀρόφου καὶ προχωρεῖ διαδοχικὰ πρὸς τοὺς κατωτέρους ὀρόφους.

ε) Τὰ ὑφιστάμενα ἀνοίγματα δαπέδων, νὰ φράσσωνται εἰς τὸ δάπεδον τοῦ ὑπὸ κατεδάφισιν ὀρόφου. Τὰ ἀνοίγματα τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ὑλικῶν κατεδαφίσεως ἐπιτρέπεται νὰ ἀποκαλύπτωνται μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας ἀπομακρύνσεως.

Εἰς ὀρόφους ἢ θέσεις μὲ ἀνοίγματα μὴ φραγμένα ἢ περιφραγμένα, πρέπει νὰ ἀποκλείεται ἡ προσπέλασις διὰ καταλλήλων προστατευτικῶν μέσων.

στ) Ὅταν προκαλῆται πτῶσις ὑλικῶν, οἱ σχετικοὶ χῶροι πτώσεως τούτων, ἐσωτερικῶς ἢ ἐξωτερικῶς τοῦ κτιρίου, νὰ καθορίζωνται προσεκτικῶς καὶ νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ ἀπαγόρευσις διελεύσεως ἢ παραμονῆς εἰς τούτους, ἐργαζομένων ἢ ἄλλων. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη θὰ πραγματοποιῆται διὰ φραγμάτων, σχοινίων κ.ἄ., δύναται δὲ νὰ ἐνισχύεται ἐὰν κρίνεται ἀπαραίτητον διὰ φυλάξεως ὑπὸ ἐργαζομένων, παραμενόντων ἐκτὸς τοῦ περιφραγμένου χώρου.

ζ) Ἡ ἠθελημένη ἐλευθέρα ρίψις ὑλικῶν ἐπὶ θέσεων προσπελασίμων, νὰ περιορίζεται μόνον εἰς τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας περιπτώσεις. Αἱ θέσεις πτώσεως, νὰ ἐξασφαλίζωνται ἔναντι προσπελάσεως διὰ καταλλήλων προσωρινῶν ἐμποδίων καὶ ταυτοχρόνως ἔναντι προσεγγίσεως διὰ τοποθετήσεως ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ φυλάκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Κατεδάφισις εἰδικῶν ἔργων ἢ στοιχείων ἔργων.

Ἄρθρον 26.

Ἡ κατεδάφισις ἔργων ἐξ ὡπλισμένου σκυροδέματος ἢ προεντεταμένου καὶ ἡ κατεδάφισις ἔργων φερομένων ὑπὸ σκελετοῦ μεταλλικοῦ καὶ θολωτῶν ἢ ἀψιδωτῶν κατασκευῶν δύναται νὰ πραγματοποιῆται μόνον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν προσώπων ἐχόντων ἐπαρκῆ πεῖραν τῆς ἑκάστοτε εἰδικῆς τεχνικῆς, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ τὴν κατεδάφισιν τοιούτων ἔργων.

Ἡ κατεδάφισις τῶν προεντεταμένων ἔργων ἀπαιτεῖ εἰδικὴν μελέτην ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν καὶ τὴν σειρὰν κατεδαφίσεως.

Ἄρθρον 27.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀποκοπὴ στοιχείων ἑδράσεως κατὰ τὴν διάρκειαν ἐργασιῶν κατεδαφίσεως ἐπὶ τούτων, ὅπως π.χ. εἰς περιπτώσεις φορέων ὡπλισμένου σκυροδέματος ἢ μεταλλικῶν σκελετῶν.

Ἄρθρον 28.

Οἱ πρὸς κατεδάφισιν τοῖχοι πρέπει πρὸ οἱασδήποτε ἄλλης ἐργασίας νὰ ἀπαλλάσσωνται ἀπὸ ἐξέχοντα τεμάχια ξύλου ἢ σιδήρου, τὰ ὁποῖα δὲν συγκρατοῦνται καλῶς ἢ ἐξέχουν περισσότερον τῶν δύο (2,00) μέτρων.
Ἡ κατεδάφισις καὶ ἀφαίρεσις στοιχείων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν ἐλαστικότητα ἢ εὑρίσκονται εἰς κατάστασιν ἐντάσεως ὁπότε καὶ ἓν πλῆγμα δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ θραῦσιν αὐτῶν ἢ στοιχείων τῶν ὁποίων ἡ αἰφνιδία ἀπελευθέρωσις ἢ μετατόπισις δυνατὸν νὰ ἔχῃ σοβαρὰς συνεπείας ἐπὶ τῆς εὐσταθείας τοῦ συνόλου ἢ τμήματος τῆς κατασκευῆς, θὰ ἐπιχειρῆται μόνον συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας προσώπου ἔχοντος ἐπαρκῆ ἐμπειρίαν τῆς ἑκάστοτε εἰδικῆς τεχνικῆς.

Ἄρθρον 29.

Ἐξωτερικοὶ ἐξῶσται, μαρκίζαι κ.τ.λ. ὑποστηρίζονται στερεῶς κατὰ τὴν διάρκειαν κατεδαφίσεως τῶν τμημάτων ἀπὸ τὰ ὁποῖα φέρονται, ἀφαιροῦνται δὲ καὶ μεταφέρονται διὰ μηχανικῶν μέσων, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιῆται ἐπὶ τόπου κατατεμαχισμός των.

Ἄρθρον 30.

Κατὰ τὴν κατεδάφισιν ἐπιβάλλεται διαβροχὴ τῶν κατεδαφιζομένων τμημάτων δι' ἀφθόνου ὕδατος, πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας κονιορτοῦ.

Διὰ τὴν καθαίρεσιν στρώσεων αἱ ὁποῖαι περιέχουν ἐκτοξευτὸ ἐλαφροκονίαμα ἀμιάντου, αὗται θὰ διαβρέχωνται καλῶς δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἀποξηλώσεως, καὶ δὴ δύο φορὰς τὴν ἡμέρα. Τὸ κονίαμα τοῦτο θὰ ἀπομακρύνεται πρὸ τῆς κατεδαφίσεως τοῦ κτιρίου. Ἡ ἀπομάκρυνσίς του θὰ γίνεται δι' ἀποξέσεως τῇ βοηθείᾳ σπάτουλας στερεωμένης εἰς χειρολαβὴν μήκους ἄνω τοῦ ἑνὸς (1,00) μέτρου, ὑπὸ σύγχρονον διαβροχήν. Ἐὰν τὸ ἐλαφροκονίαμα δὲν ἐμποτίζεται δι' ὕδατος θὰ πρέπει οἱ ἐργαζόμενοι νὰ φοροῦν προσωπίδας, ἔναντι κονιορτοῦ. Προκειμένου νὰ κατεδαφισθοῦν ἐλαφραὶ πλάκες ἀμιάντου (ἀσβεστολούξ), θα διαβρέχωνται, ἐπίσης δὲ θὰ ἀφαιροῦνται μετὰ τῆς μικροτέρας δυνατῆς φθορᾶς.
Τὰ προϊόντα καθαιρέσεως, θὰ συγκεντρώνονται εἰς σάκκους στεγανούς, πρὶν ξηρανθοῦν, θὰ προσδένωνται ἐπιμελῶς καὶ θὰ ἀπορρίπτωνται εἰς χώρους ὅπου θὰ γίνεται τελικὴ ταφὴ τούτων. Ἀπόρριψις τῶν προϊόντων τούτων ἀπαγορεύεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Κατεδάφισις διὰ χρήσεως βοηθητικῶν κατασκευῶν ἢ μηχανικῶν μέσων.

Ἄρθρον 31.

Διὰ κατεδαφίσεις δι' ἐργαλείων χειρὸς κατακορύφων στοιχείων ἐλευθέρου ὕψους ἄνω τῶν τεσσάρων (4,00) μέτρων

ἀπαιτεῖται χρῆσις σταθεροῦ μεταλλικοῦ ἰκριώματος, τὸ ὁποῖον θὰ φέρῃ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Π. Δ/τος 778/80 ὁριζόμενα μέτρα ἀσφαλείας ἔναντι πτώσεως. Διὰ κατεδαφίσεις κατακορύφων στοιχείων ἐλευθέρου ὕψους πανταχόθεν κάτω τῶν τεσσάρων (4,00) μέτρων δὲν ἐπιβάλλεται κατασκευὴ σταθεροῦ ἰκριώματος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς δάπεδα ἐργασίας κατεδαφιστέα στοιχεῖα πλάτους μικροτέρου τῶν τριάκοντα πέντε ἑκατοστῶν (0,35) τοῦ μέτρου.

Διὰ κατεδαφίσεις ἐσωτερικῶν τοίχων ἐπιβάλλεται κατασκευὴ ἰκριώματος πλὴν τῶν περιπτώσεων ἐσωτερικῶν τοίχων συνήθους ὕψους καὶ μικροῦ πάχους.

Διὰ κατεδαφίσεις δοκῶν καὶ παρεμφερῶν ὁριζοντίων στοιχείων ἀνεξαρτήτως ὕψους ἐπιβάλλεται ἡ κατασκευὴ σταθεροῦ ἰκριώματος.

Ἄρθρον 32.

Τὰ ἰκριώματα τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν κατεδάφισιν στοιχείων ὁριζοντίων ἢ κατακορύφων κατασκευάζονται κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν περίγραμμα τοῦ στοιχείου καὶ εἶναι ἀνεξαρτήτου φορέως. Προκειμένου περὶ κατεδαφίσεως ἐξωτερικῶν τοίχων τὸ ἰκρίωμα κατασκευάζεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν περίγραμμα τῆς οἰκοδομῆς ὡς ἀνωτέρω καὶ ἐπιτρέπει τὴν χρῆσιν ἀλεπαλλήλων καθ' ὕψος δαπέδων ἐργασίας.

Ἄρθρον 33.

α) Εἰς περιπτώσεις κατεδαφίσεως διὰ μηχανικῶν μέσων, αἱ ἐργασίαι αὗται πραγματοποιοῦνται δι' ἕλξεως, κρούσεως, ἢ ὠθήσεως, χρησιμοποιουμένων ἑκάστοτε καταλλήλων μηχανημάτων καὶ διατάξεων.

β) Ὅταν ἡ κατεδάφισις τοίχου ἢ ἄλλου στοιχείου ἐπιχειρῆται δι' ἕλξεως μέσω συρματοσχοίνων, σχοινίων ἢ ἄλλων μέσων, ἡ περιοχὴ εἰς τὴν ὁποίαν τὰ στοιχεῖα ταῦτα θὰ καταπέσουν πρέπει νὰ προσδιορίζεται καὶ νὰ ἀποκλείεται ἐπιμελῶς.

γ) Ὅταν ἡ κατεδάφισις τοίχου ἢ ἄλλου στοιχείου ἐπιχειρῆται δι' ὠθήσεως ἢ κρούσεως, πρέπει ἐπίσης νὰ λαμβάνωνται μέτρα ὥστε νὰ μὴ δημιουργῆται κίνδυνος ἐκ τῆς καταπτώσεως, πρὸς ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς του.

δ) Εἰς τὰς ἄνω περιπτώσεις ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται εἰς κατάλληλον ὥραν, λαμβάνονται δὲ τὰ κατὰ περίπτωσιν ἀπαιτούμενα μέτρα προστασίας.

ε) Ἡ στατικὴ ὑπονόμευσις ἔργου τῇ βοηθείᾳ μηχανήματος ἐπιτρέπεται μόνον ἐὰν δὲν προκαλῇ κίνδυνον.

στ) Ἡ διὰ χειρωνακτικῶν ἐργασιῶν ὑπονόμευσις κτιρίου ἢ στοιχείου ἀπαγορεύεται ἐὰν δὲν ληφθοῦν μέτρα ἐγγυώμενα τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τῆς ὑπονομεύσεως.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΥΡΙΩΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑΙ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἰκριώματα.

Ἄρθρον 34.

1. Τὸ πλάτος τῶν διαδρόμων ἐργασίας τῶν ἰκριωμάτων πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκὲς καὶ ἀνάλογο μὲ τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν ὁποίαν κατεσκευάσθη τὸ ἰκρίωμα.

Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ διάστημα ἐλεύθερον, ἀπὸ σταθερὰ ἐμπόδια ἢ ἀποθηκευμένα ὑλικά, πλάτους τοὐλάχιστον ἑξήκοντα ἑκατοστῶν (0,60) τοῦ μέτρου.

Οὕτω τὸ πλάτος τοῦ δαπέδου ἐργασίας τοῦ ἰκριώματος πρέπει κατὰ περίπτωσιν νὰ εἶναι :

α) Ἑξήκοντα ἑκατοστὰ (0,60) τοῦ μέτρου ἐὰν ὑποβαστάζῃ ἀποκλειστικῶς ἐργαζομένους (χωρὶς ἀπόθεσιν ὑλικῶν πλὴν τῶν ἀμέσως χρησιμοποιουμένων).

β) Ὀγδοήκοντα ἑκατοστὰ (0,80) τοῦ μέτρου ἐὰν χρησιμοποιῆται καὶ δι' ἀπόθεσιν ὑλικῶν.

γ) Ἑνὸς μέτρου καὶ δέκα ἑκατοστῶν (1,10) τοῦ μέτρου ἐὰν χρησιμοποιῆται διὰ τὴν ἕδρασιν ἑτέρου δαπέδου ἐργασίας εἰς ὑψηλοτέραν στάθμην.

δ) Ἑνὸς μέτρου καὶ τριάκοντα ἑκατοστῶν (1,30) τοῦ μέτρου ἐὰν χρησιμοποιῆται δι' ἐργασίας ἀνεγέρσεως, ἐπενδύσεως μὲ λίθους, ὀρθομαρμαρώσεως ἢ λαξεύσεως.

ε) Ἑνὸς μέτρου καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν (1,50) τοῦ μέτρου ἐὰν τὸ ἰκρίωμα χρησιμοποιῆται συγχρόνως διὰ τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας καὶ διὰ τὴν στήριξιν ἄλλου δαπέδου ἐργασίας εἰς ὑψηλοτέραν στάθμην.

Πλὴν τοῦ ἰκριώματος τῆς περιπτώσεως α τῆς παρούσης παραγράφου τὸ ὁποῖον προδιαγράφεται εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 778/80 Π. Δ/γμα «Περὶ ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν», διὰ τὴν κατασκευὴν ἁπάντων τῶν λοιπῶν εἰδῶν σταθερῶν ἰκριωμάτων ἀπαιτεῖται σύνταξις μελέτης ὑπὸ τοῦ ἐπιβλέποντος τὸ ἔργον μηχανικοῦ. Ἀντίγραφον τῆς ὡς ἄνω μελέτης πρέπει νὰ τηρῆται εἰς τὸ ἐργοτάξιον.

2. Ἅπαντα τὰ μαδέρια τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὸ δάπεδον ἐργασίας πρέπει :

α) Νὰ ὑποβαστάζωνται ἀπὸ τρία τοὐλάχιστον στηρίγματα, πλὴν τῶν περιπτώσεων κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν διαδοχικῶν ἐγκαρσίων δοκίδων καὶ τὸ πάχος τῶν μαδερίων εἶναι τοιοῦτον ὥστε νὰ ἀποκλείῃ κάθε κίνδυνον ταλαντώσεως ἢ κάμψεως.

β) Νὰ ἐξέχουν τοῦ σημείου στηρίξεώς των κατὰ μῆκος μεγαλύτερον τοῦ τετραπλασίου τοῦ πάχους των.

γ) Νὰ ὑπερκαλύπτωνται εἰς τὰς θέσεις τῆς μεταξὺ των καλύψεως εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρέχουν ἀσφάλειαν ἀπροσκόπτου κυκλοφορίας (διατάξεις ἔναντι ἀνατροπῆς).

3. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις περὶ ἰκριωμάτων τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 778/80 Π.Δ/τος «Περὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν».

Ἄρθρον 35.

1. Εἰς περιπτώσεις ἐγκαταστάσεως ἀνυψωτικῆς μηχανῆς ἐπὶ ἰκριώματος :

α) Ἡ ἐγκατάστασις γίνεται μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ ἐπιβλέποντος τὸ ἔργον μηχανικοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ μελετᾷ καὶ ἐνισχύῃ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἰκριώματος ἀναλόγως τῶν ἐπιβαλλομένων προσθέτων φορτίων.

β) Οἱ ὀρθοστάται εἶναι στερεῶς προσδεδεμένοι ἐξ ἀκλονήτων σημείων τοῦ ἔργου τοὐλάχιστον εἰς τὸ τμῆμα ἐγκαταστάσεως τῆς ἀνυψωτικῆς μηχανῆς.

2. Ἐὰν ἡ ἀναβίβασις γίνεται ἐλευθέρως, ἄνευ παρεμβολῆς σιδηροτροχιῶν, κατασκευάζεται καθ' ὅλον τὸ ὕψος τοῦ ἰκριώματος κατάλληλος περίφραξις πρὸς ἀποτροπὴν προσκρούσεως τοῦ διακινουμένου φορτίου ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ ἰκριώματος.

Ἄρθρον 36.

Πρέπει νὰ ἀπαγορεύεται ἡ διέλευσις κάτωθεν τῶν ἰκριωμάτων. Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ διέλευσις αὐτή, πρέπει νὰ δημιουργῆται

ἀσφαλὴς δίοδος ἀπηλλαγμένη ἐμποδίων καὶ προεξοχῶν ἐλευθέρου ὕψους μεγαλυτέρου τῶν δύο μέτρων καὶ εἴκοσι ἑκατοστῶν (2,20) τοῦ μέτρου μετὰ νυκτερινοῦ φωτισμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Χῶροι ἐργασίας - Κυκλοφορία ἐντὸς αὐτῶν.

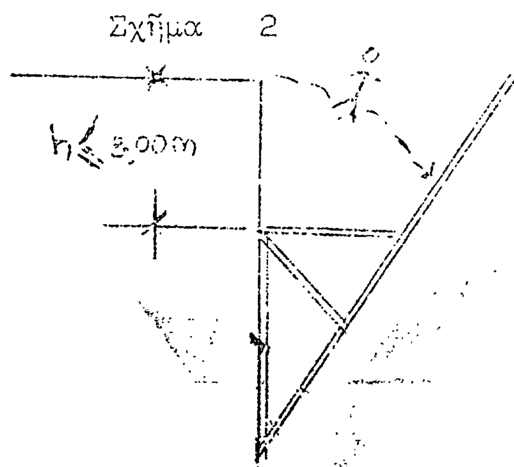
Ἄρθρον 37.

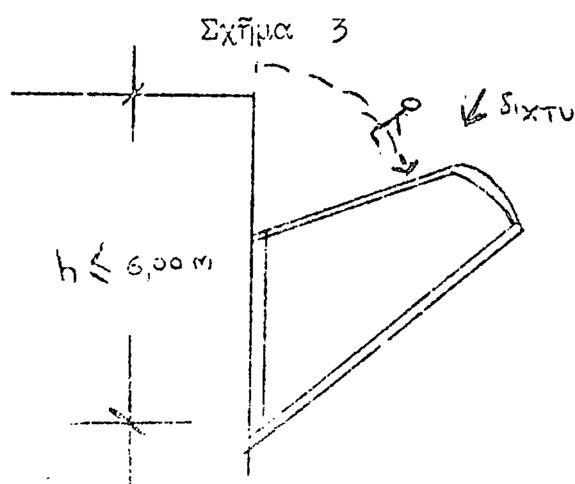
1. Οἱ χῶροι καὶ τὰ δάπεδα ἐργασίας, αἱ ὁδοὶ κυκλοφορίας καὶ αἱ προσβάσεις τῶν ἐργοταξίων πρέπει νὰ κατασκευάζωνται καὶ νὰ διατηρῶνται ἀσφαλεῖς.

2. Ἐὰν εἰς δάπεδον ἐργασίας δὲν ὑπάρχῃ προστατευτικὸν κιγκλίδωμα καὶ θωράκιον πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐναλλακτικῶς κατὰ περίπτωσιν :

Δάπεδον ἐργασίας καὶ ξύλινον κεκλιμένον ἐπίπεδον τὸ ὁποῖον νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἐλευθέραν πτῶσιν τῶν ἐργαζομένων, δι' ὕψος μεγαλύτερον τῶν τριῶν (3.00) μέτρων ἢ

δίχτυ ἢ ἕτερον ὑλικὸν ἰδίας ἐλαστικότητος τὸ ὁποῖον νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἐλευθέραν πτῶσιν, δι' ὕψος ἀνώτερον τῶν ἕξ (6,00) μέτρων. (βλ. σχήματα 2 καὶ 3).

Αἱ ὡς ἄνω ἄνω κατασκευαὶ δὲν εἶναι ἀπαραίτητοι ἐφόσον ἡ ἐργασία ὑπ' αὐτὰς τὰς συνθήκας δὲν πρόκειται νὰ διαρκέσῃ πλέον τῆς ἡμέρας καὶ ἐφ' ὅσον οἱ ἐργαζόμενοι φέρουν ζῶνας ἀσφαλείας.

3. Ἀνωμαλίαι ἢ κοιλώματα τῶν δαπέδων, ὅπως π.χ. ὀπαὶ ἢ αὔλακες, πρέπει νὰ καλύπτωνται ἰσοπέδως καὶ κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ εἰς τὸ βάδισμα.

4. Διαφοραὶ στάθμης εἰς τὰ δάπεδα, ὅπως λ.χ. βαθμίδες, κατώφλια κ.λπ., πρέπει νὰ εἶναι εὐχερῶς ἀντιληπταὶ ἢ νὰ ἐξομαλύνονται διὰ κεκλιμένων ἐπιπέδων (κλίσις, ἤτοι αναλογία ὕψους πρὸς μῆκος, ἐπιθυμητή : 1/10 ,μεγίστη : 1/6 ὑπὸ τὸν ὅρον ἐπικαλύψεως μὴ ὀλισθηρᾶς).

5. Αἱ ὀλισθηραὶ ἢ λεῖαι ἐπιφάνειαι πρέπει νὰ καθίστανται τραχεῖαι.

6. Οἱ χαμηλοὶ διάδρομοι καὶ αἱ στεναὶ διαβάσεις κυκλοφορίας ὀχημάτων πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται. Αἱ ἐπικίνδυνοι γωνίαι καὶ ἀκμαὶ πρέπει νὰ στρογγυλεύωνται καὶ νὰ ἐπισημαίνωνται.

7. Αἱ ὁδοὶ κυκλοφορίας τοῦ τόπου ἐργασίας πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκῶς πλατεῖαι καὶ νὰ εἶναι ἐλεύθεραι ἀντικειμένων ἢ ὑλικῶν.

Τὸ ἐλάχιστο πλάτος τῶν ὁδῶν κυκλοφορίας εἶναι ἑξήκοντα ἑκατοστὰ (0,60) τοῦ μέτρου.

8. Θέσεις ἐπικίνδυνοι (χαμηλαὶ δοκοὶ κ.λπ.) πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται καὶ νὰ ἐπενδύωνται διὰ καταλλήλων ὑλικῶν πρὸς ἀποφυγὴν ἀτυχημάτων.

9. Αἱ ὁδοὶ προσπελάσεως πρὸς τὰς θέσεις ἐργασίας, χώρους διαμονῆς, χώρους ἐργαλείων καὶ ἀποθήκης πρέπει νὰ διατάσσωνται καὶ συντηρῶνται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε οἱ ἀπασχολούμενοι νὰ μποροῦν νὰ μεταβαίνουν καὶ ἀποχωροῦν ἀσφαλῶς.

10. Εἰς περιπτώσεις χιόνος καὶ παγετοῦ, ὅλα τὰ τμήματα τῶν ἐγκαταστάσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων συνήθως βαδίζουν οἱ ἐργαζόμενοι, πρέπει νὰ καθαρίζωνται ἐγκαίρως ἀπὸ τὸν πάγον καὶ τὴν χιόνα καὶ νὰ καλύπτωνται μὲ ἐκτραχυντικὰ μέσα.

Ἄρθρον 38.

1. Πεζογέφυραι, ἐξέδραι, πλατύσκαλα, κεκλιμένα ἐπίπεδα (ράμπες), μόνιμοι ἄνω διαβάσεις κ.λπ., εὑρισκόμεναι εἰς ὕψος μεγαλύτερον τῶν ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατοστῶν (0,75) τοῦ μέτρου ἀπὸ τοῦ δαπέδου, καθὼς καὶ πᾶσα διάβασις ἄνωθεν ὑδάτων πρέπει νὰ ἔχουν, χάριν προστασίας κατὰ τῆς πτώσεως ἀνθρώπων ἀσφαλὲς στηθαῖον, ὕψους τοὐλάχιστον ἑνὸς (1,00) μέτρου μετὰ χειρολισθῆρος (κουπαστῆς) σανίδος μεσοδιαστήματος καὶ θωρακίου (σοβατεπί).

2. Πεζογέφυραι καὶ διαβάσεις πεζῶν πρέπει νὰ εἶναι τοὐλάχιστον πλάτους ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατοστῶν (0,75) τοῦ μέτρου καὶ ὅταν χρησιμεύουν διὰ μεταφορὰν φορτίων τοὐλάχιστον ἑνὸς μέτρου καὶ εἴκοσι πέντε ἑκατοστῶν (1,25) τοῦ μέτρου. Αὗται πρέπει νὰ εἶναι τοιουτοτρόπως στερεωμέναι καὶ ἀντιστηριγμέναι ὥστε κατὰ τὴν κίνησιν ἐπ' αὐτῶν νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν νὰ ὀλισθήσουν, ἀνατραποῦν ἢ ταλαντευθοῦν.

3. Κεκλιμέναι πεζογέφυραι, διαβάσεις πεζῶν ἢ κεκλιμένα ἐπίπεδα εἶναι ἀνεκτὰ μέχρι κλίσεως 1:2 (ἀναλογία ὕψους πρὸς μῆκος).

Ἐπ αὐτῶν καὶ καθ' ὅλον των τὸ πλάτος πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐγκάρσιοι πήχεις πρὸς προστασίαν κατὰ τῆς ὀλισθήσεως. Τοῦτοι, δύνανται νὰ παραλείπονται εἰς περιπτώσεις ἀντιολισθηρῶν ἐπιστρώσεων καὶ κλίσεων μικροτέρων τοῦ 1 : 10 (ἀναλογία ὕψους πρὸς μῆκος).

4. Γέφυραι φορτώσεως κ.λπ. πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκοῦς πλάτους καὶ τοιαύτης ἀντοχῆς καὶ στηρίξεως, ὥστε κατὰ τὴν κυκλοφορίαν πεζῶν ἢ ὀχημάτων νὰ ἀποκλείεται θραῦσις, ἀνατροπή, ὀλίσθησις ἢ ἰσχυρὰ ταλάντωσίς των.

Ἄρθρον 39.

1. Ἐντὸς τοῦ Ἐργοταξίου πρέπει νὰ τηροῦνται οἱ ἰσχύοντες κανονισμοὶ ἀσφαλοῦς κυκλοφορίας, τόσον διὰ τὴν κίνησιν πεζῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν κίνησιν μεταφορικῶν μέσων καὶ μηχανημάτων.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ μεταφορὰ ἀνθρώπων διὰ μηχανημάτων ὡς καὶ ὀχημάτων μὴ προοριζομένων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Εἰς ὅτι ἀφορᾶ τὴν ἀσφαλῆ κυκλοφορίαν πεζῶν, ὀχημάτων καὶ μηχανημάτων ἐντὸς τοῦ Ἐργοταξίου, ἔχουν ἰσχὺν αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος Ὁδικῆς Κυκλοφορίας ἐφαρμοζόμεναι ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων ὑπὸ τούτου ὀργάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἀνοίγματα ὁριζοντίων καὶ κατακορύφων ἐπιφανειῶν.

Ἄρθρον 40.

1. Καταπακταὶ δαπέδων, ἀνοίγματα κλιμάκων, ὑαλωταὶ στέγαι, φωταγωγοί, ἐκσκαφαί, τάφροι, φρεάτια, αὔλακες καὶ ἄλλα ἐπικίνδυνα χάσματα, καθὼς καὶ δεξαμεναὶ ἢ τάφροι περιέχουσαι θερμὰς καυστικὰς ἢ δηλητηριώδεις οὐσίας ὡς καὶ τάφροι φυλάξεως ἀσβέστου πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωνται κατὰ πτώσεων περιμετρικῶς διὰ στηθαίου μετὰ χειρολισθῆρος ἐλαχίστου ὕψους ἑνὸς (1,00) μέτρου ἀπὸ τοῦ δαπέδου, σανίδος μεσοδιαστήματος καὶ θωρακίου (σοβατεπί), ἢ δι' ἐπικαλύψεως ἱκανῆς ἀντοχῆς.

2. Ὅμοια στηθαῖα ἀπαιτοῦνται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις καταπακτῶν, ἀνοιγμάτων κλιμάκων κ.λπ. κλειστῶν διὰ κινητῶν καλυμμάτων ἢ θυρίδων.

Ἐὰν αἱ τοπικαὶ συνθῆκαι δὲν ἐπιτρέπουν τοῦτο ,τὰ καλύμματα ἢ θυρίδες πρέπει νὰ εἶναι οὕτω διατεταγμέναι, ὥστε ὅταν εἶναι ἀνοικταὶ νὰ παρέχουν καὶ πάλιν ἀσφάλειαν. Εἰς καταπακτὰς ἐλευθέρας ἐπιφανείας μέχρι δέκα πέντε ἑκατοστὰ (0,15) τοῦ τετραγωνικοῦ μέτρου ἀντὶ στηθαίου δύναται νὰ τοποθετηθῇ ἀνθεκτικὸν δικτυωτὸν κάλυμμα.

Τὰ καλύμματα τῶν καταπακτῶν καὶ αἱ θυρίδες πρέπει νὰ εἶναι ἐπίπεδα καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἀπομακρύνωνται, νὰ στηρίζωνται μὲ σιδηρὰς ράβδους προσηρμοσμένας καταλλήλως, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζωνται ἔναντι ἀκουσίου κλεισίματος.

3. Στέγαι καὶ φωταγωγοὶ μὲ ἐπικάλυψιν ἐκ κοινῶν ὑαλοπινάκων πρέπει νὰ ἔχουν κάτωθεν αὐτῶν ἐπαρκῶς ἰσχυρὰν προστασίαν ἐκ δικτυωτοῦ συρματίνου πλέγματος, μόνιμον ἢ κινητήν. Ἐν περιπτώσει χρησιμοποιήσεως ὡπλισμένων ὑαλοπινάκων ἡ χρῆσις συρματίνου πλέγματος μπορεῖ νὰ παραλειφθῇ.

Ἐπὶ στεγῶν καὶ φωταγωγῶν μὲ ἐλαφρὰν ἐπικάλυψιν (ὑαλωτήν, πλαστικὴν ἀμιαντοτσιμέντου κ.λπ.) ἡ ἄνοδος ἐπιτρέπεται μόνον ὅταν ὑπάρχουν ἀνθεκτικοὶ διάδρομοι ἐπισκέψεως καὶ ἀσφαλὴς πρόσβασις πρὸς τούτους.

Ἄρθρον 41.

1. Τὰ ἀνοίγματα κατακορύφων ἐπιφανειῶν, πρέπει νὰ ἔχουν προστατευτικὸν στηθαῖον ἢ προσωρινὸν κιγκλίδωμα ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς.

2. Τὰ κινητὰ κιγκλιδώματα ἢ περιφράγματα ἐπιτρέπεται νὰ ἀνοίγωνται ἢ ἀφαιρῶνται κατὰ τὴν διάρκειαν ἐργασιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθοῦν ἄλλως, ἐφ' ὅσον ληφθοῦν ἰσοδύναμα μέτρα ἀποκλείοντα τὴν πτῶσιν ἢ δυνάμενα νὰ συγκρατήσουν πίπτοντα ἐργαζόμενον. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν, τὰ ἀνοίγματα ἐπανακλείωνται ἀμέσως

Ἄρθρον 42.

1. Τὰ βαρέα καλύμματα (φρεατίων, ἐπισκεψίμων, ἀγωγῶν κ.λπ.) ἐπιτρέπεται νὰ ἀνυψώνωνται μόνον μὲ εἰδικὰ ἐργαλεῖα ἢ διατάξεις, διὰ τὴν ἀποφυγὴν τραυματισμοῦ τῶν ἄκρων τοῦ ἐργαζομένου.

2. Διὰ καταλλήλων μέτρων πρέπει νὰ παρεμποδίζεται τὸ ἀκούσιον κλείσιμον βαρέων καλυμμάτων ἢ κλείστρων μηχανῶν, συσκευῶν, ἀμμοδόχων, φρεατίων κλπ.

Ὅταν τὸ μέτρον τοῦτο δὲν καθίσταται δυνατόν, πρέπει τὰ βαρέα καλύμματα νὰ ἀφαιρῶνται καὶ τοποθετῶνται ἐπὶ ὁριζοντίας ἐπιφανείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Κλίμακες σταθεραὶ καὶ φορηταί.

Ἄρθρον 43.

1. Ὅλαι αἱ κλίμακες πρέπει νὰ εἶναι ἀσφαλῶς βαταὶ καὶ ἐπαρκῶς φωτισμέναι, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιῶνται δι' ἐναπόθεσιν. ἢ φύλαξιν ἀντικειμένων.

2. Κλίμακες μὲ περισσοτέρας τῶν πέντε (5) βαθμίδας πρέπει νὰ ἔχουν εἰς πάσας τὰς ἐλευθέρας (ἀνοικτὰς) πλευρὰς στηθαῖον μετὰ χειρολισθῆρος, σανίδος μεσοδιαστήματος καὶ θωρακίου, πρὸς προστασίαν ἔναντι πτώσεως.

Ἄρθρον 44.

1. Ὅλαι αἱ χρησιμοποιούμεναι εἰς τὸ Ἐργοτάξιον φορηταὶ κλίμακες πρέπει νὰ πληροῦν τὰς προϋποθέσεις αἱ ὁποῖαι ὁρίζονται δι' αὐτὰς εἰς τὸ Π.Δ. τῆς 22.12.1933 «περὶ ἀσφαλείας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἐργαζομένων ἐπὶ φορητῶν κλμάκων» ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ Π.Δ. 17/7.1.78 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 22/29.12.33 Π. Δ/τος «περὶ ἀσφαλείας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἐργαζομένων ἐπὶ φορητῶν κλιμάκων».

2. Κατὰ τὴν διὰ φορητῶν κλιμάκων κίνησιν τῶν ἐργαζομένων ἀπαγορεύεται εἰς τούτους νὰ κρατοῦν εἰς τὰς χεῖρας των ἐργαλεῖα ἢ ἄλλα βαρέα ἀντικείμενα.

Ταῦτα δέον νὰ προσδένωνται στερεῶς εἰς τὸ σῶμα των ἢ νὰ φέρωνται ἐντὸς σάκκου κεκλεισμένου καὶ προσδεδεμένου εἰς τὸ σῶμα των ἢ νὰ ἀναβιβάζωνται διὰ σχοινίου.

ΤΜΗΜΑ IV

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ - ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 45.

Πάντα τὰ μηχανήματα, συσκευαί, ἐργαλεῖα κλπ τῶν ὁποίων γίνεται χρῆσις εἰς τὰ ἐργοτάξια, πρέπει νὰ πληροῦν τὰς ὑπὸ τῶν Νόμων ἢ τῶν Κανονισμῶν προβλεπομένας διατάξεις ἀσφαλείας ὡς καὶ τὰς συνιστωμένας ὑπὸ τοῦ κατασκευαστικοῦ οἴκου ὁδηγίας ἀκόμη καὶ ὅταν εὑρίσκωνται ἐκτὸς λειτουργίας ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι ἱκανὰ πρὸς λειτουργίαν ἢ ἐλλείπουν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτήματα. Ὅλαι αἱ ἐνδείξεις λειτουργίας καὶ ἀσφαλείας πρέπει νὰ ἀναγράφωνται εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἕκαστον μηχάνημα ἢ συσκευὴ πρέπει νὰ συνοδεύεται ὑπὸ ἐγχειριδίου ὁδηγιῶν λειτουργίας, συντηρήσεως καὶ ἀσφαλείας εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ἄρθρον 46.

Διὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ τὸν χειρισμὸν τῶν μηχανημάτων ἐργοταξίων ἰσχύουν τὰ ἀκόλουθα :

α) ὁ χειρισμὸς τῶν μηχανημάτων πρέπει νὰ διενεργῆται, μόνον ὑπὸ ἀτόμων ἄνω τῶν 18 ἐτῶν καὶ ἐχόντων ἐπαρκῆ πρὸς τοῦτο ἐμπειρίαν, καθὼς καὶ ἄδειαν χειριστοῦ ἐφ' ὅσον τοῦτο προβλέπεται ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας.

β) Τὰ μηχηνήματα ἐργοταξίου γενικῶς πρέπει νὰ εἶναι ἐγκατεστημένα εἰς θέσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἀσφαλῆ καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν των.

γ) Ἡ εἴσοδος - κίνησις προσωπικοῦ εἰς τοὺς χώρους ἐγκαταστάσεως λειτουργίας ἢ κυκλοφορίας μηχανημάτων, γενικῶς θὰ ἀπαγορεύεται ἢ θὰ πραγματοποιῆται εἰς προβλεπομένας ἀσφαλεῖς διαδρομάς.

δ) Εἰς τὴν περιοχὴν λειτουργίας κινητήρων, γενικῶς ἠλεκτρικῶν πινάκων, καὶ ἀποθηκεύσεων εὐφλέκτων (ὑγρῶν καυσίμων, διαλυτικῶν, ἀραιωτικῶν κ. ἄ.) πρέπει νὰ διατίθενται πυροσβεστῆρες καταλλήλου τύπου.

Ἄρθρον 47

Ἡ ἀσφαλὴς καὶ καλὴ λειτουργία πάντων τῶν μηχανημάτων, καθὼς καὶ ἡ συντήρησίς των, θὰ ἐλέγχεται ὑπευθύνως ὑπὸ ἐξειδικευμένου καὶ ἁρμοδίου προσώπου συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 Β. Δ/τος «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων».

Ὡσαύτως ἅπαντα τὰ μηχανήματα ἐσωτερικῆς καύσεως ρυθμίζονται ὥστε, ἡ καῦσις νὰ εἶναι τελεία καὶ τὸ σύστημα ἀπαγωγῆς τῶν προϊόντων τῆς καύσεως νὰ περιορίζῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον τὸν θόρυβον καὶ τὰς ἐν γένει ὀχλήσεις, συμφώνως πρὸς τοὺς σχετικοὺς Κανονισμοὺς ἢ καὶ τὰς ὁδηγίας τοῦ κατασκευαστοῦ.

Ἄρθρον 48.

Τὰ μηχανήματα πρέπει νὰ ἀκινητοῦν, καὶ προκειμένου περὶ ἠλεκτροκινήτων νὰ τίθενται ἐκτὸς τάσεως, πρὸ τῆς ἐνάρξεως οἱασδήποτε ἐργασίας ἐπισκευῆς, συντηρήσεως, καθαρισμοῦ ἢ ρυθμίσεως. Ἡ ἀκινησία καὶ παραμονή τους ἐκτὸς τάσεως θὰ ἐξασφαλίζεται διὰ μανδαλώσεως καὶ τοποθετήσεως ἀπαγορευτικῶν πινακίδων ἐπὶ τῶν χειριστηρίων πινάκων καὶ συστημάτων ἐκκινήσεως. Διὰ τὴν πλήρη ἐξασφάλισιν τοῦ ἀμετακινήτου των, κεραῖαι, κάδοι φορτώσεως καὶ λοιπὰ κινητὰ στοιχεῖα κατὰ περίπτωσιν πρέπει νὰ καταβιβάζωνται ἢ στερεοῦνται (τακάρισμα ἢ ἄλλη ἐξασφάλισις).

Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν προβλέπεται ὅτι δι' οἱονδήποτε λόγον μηχανήματα δὲν θὰ τεθοῦν εἰς λειτουργίαν ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ταῦτα πρέπει νὰ μεταφέρωνται εἰς διακεκριμένον χῶρον περιγεγραμμένον καταλλήλως (π.χ. πασαλίσκοι, σημαιοῦλες ἐπὶ σχοινίου κλπ.)

Ἄρθρον 49.

Μηχανήματα ἠλεκτροκίνητα ἀκόμη καὶ φορητὰ (ὅπως π.χ. μηχαναὶ τριβῆς, σβουράκια λειάνσεως ἢ κοπῆς, ἠλεκτροδράπανα ἠλεκτροσυγκολήσεις κ. ἄ.) πρέπει νὰ ἐλέγχωνται γενικῶς πρὸ τῆς χρήσεώς των καὶ ἰδιαιτέρως ὡς πρὸς τὴν καλὴν κατάστασιν μονώσεώς των καὶ τῶν καλωδίων τροφοδοσίας των, τὴν καλὴν γείωσιν των κ.ἄ., ὅπως προβλέπει ὁ Κανονισμὸς Ἐσωτερικῶν Ἠλεκτρικῶν Ἐγκαταστάσεων.

Ἄρθρον 50.

Μετὰ τὴν παῦσιν ἐργασίας, ὅλα τὰ μηχανήματα ἐργοταξίου πρέπει νὰ ἀφήνωνται ἄνευ φορτίου νὰ εἶναι δὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα των ἀκινητοποιημένα πλήρως, τὰ συστήματα ἀκινητοποιήσεώς των τοποθετημένα εἰς θέσιν «ΕΝΤΟΣ», οἱ κινητῆρες των εἰς θέσιν «ΕΚΤΟΣ» καὶ στοιχεῖα, ὅπως κάδοι τροφοδοσίας ἢ ἀνυψώσεως ἱστοὶ κ. ἄ. εἰς θέσεις ἀσφαλεῖς ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν δημιουργοῦν κίνδυνον.

Ἄρθρον 51.

Διὰ τὸν χειρισμὸν μηχανημάτων πεπιεσμένου ἀέρος, τῶν ὁποίων ἡ λειτουργία συνεπάγεται κίνδυνον ὑγείας, λόγῳ τοῦ ἀντικτύπου (κλωτσήματος) ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιῶνται μόνον ἀπὸ ἄτομα ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν καὶ ὑγιῆ.

Συνιστᾶται ἡ χρῆσις συμπιεστῶν εἰδικοῦ ἀντιθορυβικοῦ τύπου, ὡς καὶ ἀεροσφυρῶν μὲ ἀντιθορυβικὰς διατάξεις. Αἱ χειρολαβαὶ τῶν ἀεροσφυρῶν πρέπει νὰ ἔχουν ἠλεκτρικὴν μόνωσιν καὶ μόνωσιν ἀποσβέσεως τῶν κραδασμῶν.

Ὁ καθαρισμὸς ἐνδυμάτων ἐργασίας καὶ ἄλλων διὰ πεπιεσμένου ἀέρος ἀπαγορεύεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἀνυψωτικὰ μηχανοκίνητα μηχανήματα.

Ἄρθρον 52.

Ἕκαστον ἀνυψωτικὸν μηχάνημα πρέπει νὰ φέρῃ μεταλλικὴν πινακίδα εἰς τὴν ὁποίαν ν' ἀναγράφωνται ἡ ἐπωνυμία τοῦ κατασκευαστοῦ καὶ πλήρη τεχνικὰ στοιχεῖα. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα καθὼς καὶ τυχὸν προειδοποιητικαὶ καὶ ἄλλαι σημάνσεις τοῦ μηχανήματος πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ἐπίσης, ἕκαστον ἀνυψωτικὸν μηχάνημα θὰ συνοδεύεται ἀπαραιτήτως ἀπὸ φυλλάδιο Ὁδηγιῶν χρήσεως Συντηρήσεως καὶ Ἀσφαλείας εἰς γλῶσσαν Ἑλληνικήν.

Ἄρθρον 53.

Εἰς κατάλληλον τμῆμα τοῦ μηχανήματος καὶ ἐπίσης πλησίον τοῦ χειριστηρίου του, πρέπει νὰ εἶναι τοποθετημέναι Πινακίδες, ἀναφέρουσαι τὰ ὅρια χρησιμοποιήσεως τοῦ μηχανήματος (μέγιστον φορτίον του σχετικὰ μὲ τὸ ἀντίβαρον, τὴν θέσιν του, τὴν κλίσιν τῆς κεραίας τοῦ μηχανήματος ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὴν ταχύτητα ἀνέμου κ. ἄ.)

Τὰ στοιχεῖα ταῦτα χορηγοῦνται ἀπὸ τὸν κατασκευαστὴ τοῦ μηχανήματος.

Ἕκαστος γερανὸς μεταβλητῆς ἀκτίνος δράσεως πρέπει νά :

α) Φέρῃ εὐκρινῶς σημειωμένα ἐπ' αὐτοῦ τὰ φορτία ἀσφαλείας εἰς τὰς διαφόρους ἀκτίνας τῆς κεραίας, βάσεως ἢ ἁρπάγης καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν γερανοῦ φέροντος κινητὴν κεραίαν τὴν μεγίστην ἀκτίνα εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησίς της.

β) Εἶναι ἐφοδιασμένος δι' ἀκριβοῦς αὐτομάτου δείκτου, εὐκρινῶς ὁρατοῦ ὑπὸ τοῦ χειριστοῦ δεικνύοντος τὴν ἀκτίνα τῆς κεραίας, βάσεως ἢ ἁρπάγης, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ὡς καὶ τὸ φορτίον ἀσφαλείας τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ἀκτίνα ταύτην.

Αἱ ἀνυψωτικαὶ μηχαναὶ δὲν πρέπει νὰ φορτίζωνται πέραν τοῦ φορτίου ἀσφαλείας των δι' οἱονδήποτε χρονικὸν διάστημα.

Ἄρθρον 54.

Τὰ ἀνυψωτικὰ μηχανήματα πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐπὶ ἐπιφανείας στηρίξεως ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς.

Ἡ εὐστάθεια τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων πρέπει νὰ εἶναι ἐξασφαλισμένη διαρκῶς, ἔστω καὶ ὅταν ταῦτα εἶναι ἐκτὸς λειτουργίας, διὰ τῆς χρήσεως ἕρματος συρματοσχοίνων ἀγκυρώσεως, σφηνώσεων κοχλιώσεων κ.ἄ.

Πρὸς προστασίαν τῶν ἐργαζομένων λαμβάνεται εἰδικώτερα μέριμνα διὰ τὴν ἀσφαλῆ συμπεριφορὰν ἔναντι κραδασμῶν τόσον τῶν ἰδίων τῶν μηχανημάτων ὅσον καὶ τῶν γειτονικῶν ἢ ἐν ἐπαφῇ οἰκοδομικῶν στοιχείων ἢ βοηθητικῶν κατασκευῶν (ἰκριωμάτων κ.λπ.) τοῦ ἔργου.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐγκατάστασις ἢ χρῆσις γερανοῦ ὑπὸ καιρικὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατὸν νὰ θέσουν εἰς κίνδυνον τὴν εὐστάθειαν του.

Γερανός, ὁ ὁποῖος ἔχει ὑποστῆ τὴν ἐπίδρασιν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν δυναμένων νὰ ἐπηρεάσουν τὴν εὐστάθειάν του, πρέπει νὰ ἐλέγχεται πρὸ τῆς ἐκ νέου χρήσεώς του.

Ἄρθρον 55.

Ὁ χῶρος λειτουργίας τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων σταθερᾶς τροχιᾶς ἀνυψώσεως γενικῶς ἀπομονοῦται διὰ καταλλήλων περιφραγμάτων, οὕτως ὥστε νὰ καθίσταται ἀδύνατος ἡ διέλευσις προσώπων ἀσχέτων πρὸς τὴν ἐκτελουμένην ἐργασίαν.

Κατὰ τὴν ἀνύψωσιν καὶ ἐν γένει μεταφορὰν φορτίων ἀπὸ γερανοὺς καὶ συναφῆ μηχανήματα, πρέπει νὰ ἐξασφαλίζεται, διὰ περιφράξεων κ.λ.π., ὥστε οἱ ἐργαζόμενοι ἢ οἱ διερχόμενοι νὰ μὴ κυκλοφοροῦν ἢ νὰ μὴν εὑρίσκωνται κάτωθεν τῶν διακινουμένων φορτίων.

Ἄρθρον 56.

Τὰ ἀνυψωτικὰ μηχανήματα τοποθετοῦνται εἰς θέσεις τοιαύτας ὥστε αἱ κατακόρυφοι τροχιαί των (ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν) καὶ γενικῶς τὰ συρματόσχοινα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα των, νὰ μὴ προσεγγίζουν γενικῶς ἀγωγοὺς ἠλεκτρικῶν δικτύων, ἐφαρμοζομένων εἰδικώτερον τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 78 καὶ 79 τοῦ Κεφ. Α' τοῦ Πέμπτου Τμήματος τοῦ παρόντος.

Εἰδικὴ πρόνοια λαμβάνεται διὰ τὴν καλὴν στήριξιν τῶν μικρῶν γερανῶν τῶν τοποθετουμένων ἐπὶ τῶν πλακῶν τῶν ὀρόφων οἰκοδομῶν.

Τὸ ἀμετακίνητόν των ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς τοποθετήσεως ἀντιβάρου ἱκανοῦ καὶ ἀναλόγου πρὸς τὸ ἀνυψούμενον βάρος ἢ διὰ τῆς ἀκυρώσεώς των.

Ἄρθρον 57.

1. Τὰ ἀνυψωτικὰ μηχανήματα τὰ κινούμενα ἐπὶ τροχιῶν πρέπει νὰ πληροῦν καὶ τοὺς ἀκολούθους ὅρους :

α) Αἱ τροχιαὶ κινήσεώς των πρέπει νὰ εἶναι τοποθετημέναι εἰς ἕνα ὁριζόντιον ἐπίπεδον καὶ νὰ εἶναι πλήρως στερεωμέναι. Αἱ τροχιαὶ αὗται πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμέναι εἰς τὰ ἄκρα τῆς διαδρομῆς των δι' ἀναστολέων ἢ χαλινωτηρίων, νὰ ἐκτείνωνται δὲ καὶ πέραν τῶν ἐμποδίων πέρατος τῆς διαδρομῆς των κατὰ μῆκος ἐπαρκές, πρὸς ἐξασφάλισιν ἀποδεκτῆς διανομῆς τοῦ βάρους τῶν μηχανημάτων εἰς τὸ ἔδαφος συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς προσκρούσεως ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἐμποδίων πέρατος. Τὸ μῆκος προεκτάσεως δὲν πρέπει νὰ εἶναι μικρότερον τοῦ ἑνὸς μέτρου (1,00).

β) Αἱ τροχιαὶ κινήσεως κυλιομένου γερανοῦ ἀπαγορεύεται νὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς σημεῖα ἀγκυρώσεως τούτου.

γ) Αἱ σιδηροτροχιαὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων κινεῖται γερανὸς πρέπει νὰ :

αα) Στηρίζωνται ἐπὶ ἐπαρκῶς σταθερᾶς ἐπιφανείας πρὸς ἀποφυγὴν ὑπερβολικῆς κάμψεώς των.

ββ) Ἔχουν ἐπαρκῆ διατομὴ καὶ ὁμαλὴν ἄνω ἐπιφάνειαν.

γγ) Ἑνώνωνται δι' ἁρμοκαλυπτριῶν ἢ διπλῶν ἀκροσυνδέσμων.

δδ) Στερεώνωνται ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν στρωτήρων ἢ τοῦ φορεώς των.

εε) Ἔχουν ἀκτῖνα καμπυλότητος εἰς τὰ καμπύλα τμήματά των ἐπαρκῆ ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ κίνδυνος ἐκτροχιασμοῦ.

2. Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνυψωτικὰ μηχανήματα πρέπει νὰ διαθέτουν :

α) Σύστημα μειώσεως τῶν κραδασμῶν τῶν προκαλουμένων εἴτε εἰς τὸ τέλος τῆς διαδρομῆς εἴτε ἐκ συγκρούσεως εἴτε ἐξ ἀποτόμου πεδήσεως.

β) Ἰσχυρὰς λιθοκαθαριστικὰς διατάξεις διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν τροχῶν ἀπὸ λιθοσυντρίμματα καὶ τυχὸν ἐγκαταλελειμένα ἀντικείμενα.

γ) Μέσα ὑποστηρίξεως, τροχοπεδήσεως, προσδέσεως, ἱκανὰ διὰ τὴν πλήρη ἀκινητοποίησίν των ἔστω καὶ ὑπὸ συνθήκας ἰσχυρῶν ἀνεμοπιέσεων.

3. Μεταξὺ τῶν πλέον προεξεχόντων τμημάτων μηχανήματος, τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ἢ καὶ κυκλοφορεῖ ἐπὶ τροχιῶν καὶ τῶν σταθερῶν ἐμποδίων εἰς τὴν θέσιν ἐγκαταστάσεως, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐλεύθερος χῶρος πλάτους τουλάχιστον ἑξήκοντα ἑκατοστῶν (0,60) τοῦ μέτρου, διὰ τὴν ἀσφαλῆ κυκλοφορίαν τοῦ προσωπικοῦ.

Ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, πρέπει νὰ δημιουργοῦνται καταφύγια κατὰ μῆκος τῆς τροχιᾶς καὶ εἰς ἀποστάσεις τὸ πολὺ δέκα (10,00) μέτρων. Ὅταν εἶναι ἀδύνατος ἡ τήρησις τῆς ἀνωτέρω ἀποστάσεως, πρέπει νὰ ἐπισημαίνεται καταλλήλως ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰσόδου προσώπων εἰς τὴν ἐπικίνδυνον ζώνην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ὄργανα καὶ ἐξαρτήματα ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων.

Ἄρθρον 58.

1. Τὸ χειριστήριον ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος, πρέπει νὰ εἶναι ἐφοδιασμένον διὰ καταλλήλου συστήματος μανδαλώσεως, πρὸς ἀποκλεισμὸν τυχαίας κινήσεώς του.

2. Τὰ τύμπανα τῶν βαρούλκων καθὼς καὶ αἱ αὔλακες τῶν τροχαλιῶν, πρέπει νὰ ἔχουν λείας ἐπιφανείας.
Ἡ διάμετρος τοῦ τυμπάνου δέον ὅπως εἶναι τουλάχιστον εἰκοσαπλασία τῆς διαμέτρου τοῦ συρματοσχοίνου, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται.

3. Ἡ διάμετρος τοῦ συρματοσχοίνου τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐπὶ τροχαλίας, δὲν πρέπει νὰ εἶναι μεγαλυτέρα τοῦ πλάτους τῆς αὔλακος ταύτης.

4. Αἱ τροχαλίαι πρέπει νὰ ἔχουν σύστημα ἐμποδίζον τὴν ἔξοδον τοῦ συρματοσχοίνου ἀπὸ τὴν αὔλακα. Τροχαλίαι εὑρισκόμεναι εἰς θέσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐνδέχεται νὰ ἐμπλακῇ ἡ χεὶρ τοῦ ἐργαζομένου πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμέναι δι' ἀντιστοίχου προστατευτικοῦ καλύμματος.

5. Οἱ ὁδηγοὶ τῶν ἀντιβάρων πρέπει νὰ εἶναι καταλλήλως προφυλαγμένοι.

Ἄρθρον 59.

Τὰ εἰδικὰ κιβώτια τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν ἀνύψωσιν λίθων, πλίνθων, χύδην ὑλικῶν ἢ ὑλικῶν μικρῶν διαστάσεων πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῆς ἰσχυρᾶς κατασκευῆς, νὰ φέρουν δὲ εἰς τὰ καίρια σημεῖα των ἐνίσχυσιν διὰ ταινίας ἐκ σιδηροῦ ἐλάσματος.

Οἱ κάδοι ἀνυψώσεως τῶν ἡμιρρεύστων ὑλικῶν πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένοι ἐκ σιδηροῦ ἐλάσματος πάχους τουλάχιστον πέντε χιλιοστῶν (0,005) τοῦ μέτρου μὲ ἐνδιάμεσον ἐνισχυτικὴν στεφάνην. Χρῆσις κιβωτίων ἢ κάδων προχείρου κατασκευῆς, ἐπισφαλοῦς ἀντοχῆς, ὅπως δοχείων πετρελαίου ἢ χρωμάτων ἀπαγορεύεται.

Ἡ ἀνάρτησις τῶν κιβωτίων τῶν κάδων καὶ τῶν λοιπῶν ἐξαρτημάτων ἀνυψώσεως ἐπὶ τοῦ ἀγκίστρου ἐκτελεῖται μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀντίστοιχος λαβὴ νὰ ἐφαρμόζεται καλῶς ἐντὸς τοῦ ἀγκίστρου. Τὰ χείλη τῶν ἀνηρτημένων κάδων καὶ δοχείων ἀνυψώσεως ἐν

γένει εἶναι ὁριζόντια. Τὸ φορτίον των δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φθάνῃ μέχρι τῶν χειλέων.

Τὰ δίκτυα καὶ αἱ ἀρτάναι (σαμπάνια) αἱ χρησιμοποιούμεναι διὰ τὴν ἀνύψωσιν ὑλικῶν μεγάλων διαστάσεων εἶναι κατασκευασμέναι ἐκ σχοινίου ἢ συρματοσχοίνου. Τὰ στοιχεῖα τῆς χρησιμοποιουμένης ἀρτάνης (ὅπως τὸ ὑλικό, ἡ διάμετρός του, τὸ μῆκος) ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ἑκάστοτε ἐργασίαν (βάρος, διαστάσεις καὶ ἄλλα στοιχεῖα τοῦ πρὸς ἀνύψωσιν ἀντικειμένου). Περιβολὴ τῶν πρὸς ἀνύψωσιν ἀντικειμένων ἀπ' εὐθείας διὰ τοῦ σχοινίου ἢ συρματοχοίνου ἀνυψώσεως ἀπαγορεύεται. Αἱ ἀρτάναι ἐπιθεωροῦνται ὡς πρὸς τὴν καταλληλότητα καὶ τὴν καλὴν των κατάστασιν πρὸ ἑκάστης χρησιμοποιήσεώς των.

Αἱ ἀρτάναι, αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται ἑκάστοτε διὰ τὴν ἀνύψωσιν ὑλικῶν - ἀντικειμένων, πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχουν μῆκος ἐπαρκὲς καὶ ἡ γωνία ἡ σχηματιζομένη εἰς τὴν κορυφήν των (παρὰ τὸ ἄγκιστρον ἀνυψώσεως), νὰ εἶναι ὀξεῖα, διὰ τὴν μείωσιν τῆς καταπονήσεώς των.

Ἄρθρον 60.

Σχοινία, συρματόσχοινα, ἁλύσεις καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται ἑκάστοτε μετ' αὐτῶν, ὅπως ἄγκιστρα καὶ ἀρτάναι, πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς, διὰ τὴν ἀσφαλῆ πραγματοποίησιν τῆς ἑκάστοτε ἐργασίας διατηρημένα καλῶς καὶ εἰδικώτερον :

α) Σχοινία, συρματόσχοινα καὶ ἁλύσεις χρησιμοποιούμεναι εἰς ἀνυψωτικὰ μηχανήματα ἢ βαροῦλκα, πρέπει νὰ εἶναι ἑνιαίας ἀντοχῆς καθ' ὅλον τὸ μῆκος των καὶ ἀπαραιτήτως ἄνευ κόμβων.

β) Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις ἁλύσου, ἡ ὁποία ἐβραχύνθη ἢ συνεδέθη μετ' ἄλλης ἁλύσου διὰ κοχλιῶν καὶ περικοχλίου παρατεθέντων διὰ μέσου τῶν δακτυλίων τούτων.

γ) Ἡ πρόσδεσις τοῦ ἀγκίστρου ἐπὶ τοῦ σχοινίου γίνεται δι' εἰδικοῦ κόμβου ἀποκλείοντος χαλάρωσιν τῆς ἀναρτήσεως.

δ) Εἰς τὴν περίπτωσιν χρησιμοποιήσεως καινουργοῦς σχοινίου πρὸ τῆς τοποθετήσεώς του, πρέπει νὰ λαμβάνεται μέριμνα διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τῶν συστροφῶν (ξεθύμασμα : τοῦτο ἐπιτυγχάνεται δι' ἐλευθέρας ἀναρτήσεως μετὰ βάρους κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον).

ε) Τὰ σχοινία ἢ συρματόσχοινα πρέπει νὰ στερεώνωνται ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἑλίκτρου στερεῶς, τὸ δὲ μῆκος των εἶναι τοιοῦτον ὥστε νὸ τύμπανον νὰ περιβάλλεται εἰσέτι διὰ τριῶν τουλάχιστον σπειρῶν, εἰς περίπτωσιν πλήρους καὶ μέχρι τοῦ τέρματος τῆς διαδρομῆς ἀναπτύξεώς των. Ἰδιαιτέρως ἡ ἐγκατάστασις τοῦ ἄκρου συρματοσχοίνου ἐντὸς τῶν προβλεπομένων ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἑλίκτρου ἐγκαθίσεων (σφήνωσις ἢ ἐγκοχλίωσις) νὰ εἶναι τελεία καὶ τὸ συρματόσχοινον νὰ ἑδράζεται ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἀβιάστως. Ἡ ἀντοχὴ τοῦ συστήματος στερεώσεως τοῦ συρματοσχοίνου ἐπὶ τοῦ τυμπάνου πρέπει νὰ εἶναι τουλάχιστον τριπλασία τοῦ κανονικοῦ φορτίου.

στ) Τὰ χρησιμοποιούμενα ἄγκιστρα πρέπει νὰ εἶναι τύπου ἀσφαλείας, ἤτοι μετὰ διατάξεως ἀναστολῆς τυχαίας ἀπαγκιστρώσεως τοῦ ἐξηρτημένου ἀπὸ αὐτὰ φορτίου.

ζ) Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὰ συρματόσχοινα ἀνυψώσεως δὲν εἶναι ἀσύστροφα, ἀπαιτεῖται ἡ χρῆσις ἀγκίστρου διὰ συστήματος ἐξουδετερώσεως τῶν στροφῶν.

η) Ἡ στερέωσις ἀγκίστρου ἐπὶ συρματοσχοίνου πραγματοποιεῖται μέσω ψελίου (καρδιᾶς) καὶ ἀγκυλίου ἢ ἄλλων εἰδικῶν ἐξαρτημάτων ἐγγυημένης ἀντοχῆς.

Ἡ σύσφιξις τοῦ συρματοσχοίνου πραγματοποιεῖται διὰ χρήσεως εἰδικῶν σφιγκτήρων.

θ) Κατὰ τὴν περιέλιξιν συρματοσχοίνου ἐπὶ τυμπάνου, αἱ σπεῖραι πρέπει νὰ διάκεινται πλησίον ἀλλήλων τεταγμέναι ὁμοιομόρφως, πρὸς ἀποφυγὴν μονίμων παραμορφώσεων καὶ χαλαρώσεων τῆς πλοκῆς τοῦ συρματοσχοίνου.

ι) Πρέπει νὰ δίδεται προσοχὴ εἰς τὸν συνδυασμὸν τῆς φορᾶς πλοκῆς τοῦ συρματοσχοίνου καὶ τῆς φορᾶς περιελίξεώς του ἐπὶ τοῦ ἑλίκτρου (περιέλιξις ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἀριστερόστροφος διὰ συρματόσχοινον δεξιόστροφον καὶ ἀντιστρόφως), ὥστε ἡ περιέλιξις - ἐκτύλιξις νὰ πραγματοποιῆται ἀβιάστως καὶ ὁμαλῶς.

ια) Ἡ ἐγκατάστασις, ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ συντήρησις σχοινίων - συρματοσχοίνων, καθὼς καὶ τοῦ συνόλου τῶν στοιχείων τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, ἐκτελεῖται ἀπὸ ἔμπειρον καὶ ἐξειδικευμένον προσωπικόν.

ιβ) Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν συρματοσχοίνων πρέπει νὰ ἀφορᾶ κυρίως εἰς τὴν ἀνεύρεσιν φθορᾶς ἢ χαλαρώσεως ἐξωτερικῶν συρμάτων, σφαλμάτων συναρμολογήσεως, σχηματισμοῦ ἐκπωματιστῆρος κ.ἄ.

ιγ) Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις συρματοσχοίνου ὅταν ἐπὶ μήκους 10πλασίου τῆς διαμέτρου του ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν ὁρατῶν θραυσθέντων συρμάτων ὑπερβαίνει τὸ 5% τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν συρμάτων αὐτοῦ.

ιδ) Ἐφ' ὅσον ἰδιαίτεραι ἐνδείξεις (π.χ. σκωρία) πείθουν περὶ τῆς κακῆς καταστάσεως τοῦ συρματοσχοίνου, εἶναι ἀναγκαία ἡ ἀντικατάστασίς του ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ θραυσθέντων συρμάτων.

ιε) Ὅλα τὰ κινούμενα συρματόσχοινα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται εἰς συνεχῶς λειτουργοῦν σύστημα πρέπει νὰ ἐπιθεωροῦνται καθημερινῶς. Γενικὴ ἐπιθεώρησις συρματοσχοίνου πρέπει νὰ γίνεται τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ μηνός.

Συρματόσχοινα συστήματος μὴ λειτουργοῦντος πέραν τοῦ μηνός, πρὶν ἐπαναλειτουργήσουν, ὑπόκεινται εἰς γενικὴν ἐπιθεώρησιν.

ιστ) Τὰ σχοινία καὶ συρματόσχοινα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀποθηκεύωνται εἰς χώρους εἰς τοὺς ὁποίους χρησιμοποιοῦνται ἢ φυλάσσωνται χλωριοῦχα ἅλατα ἢ διαλύμματά των ἢ ἄλλα χημικὰ ὑγρὰ τὰ ὁποῖα προκαλοῦν σκωρίασιν.

ιζ) Τὰ κανάβινα σχοινία πρέπει νὰ προφυλάσσωνται ἐκ τῆς ὑγρασίας, τοῦ ἐμποτισμοῦ δι' ἐλαιώδους ἢ λιπαρᾶς οὐσίας καὶ ἐν καιρῷ ψύχους, ἐκ τοῦ παγετοῦ. Τὰ ἐκ τοῦ παγετοῦ σκληρυνθέντα σχοινία πρὶν χρησιμοποιηθοῦν ἐκ νέου πρέπει νὰ ἐπανελέγχωνται. Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις σχοινίων ἐκ κανάβεως ἢ σιζάλου τὰ ὁποῖα εἶναι ἐμποτισμένα διὰ λιπαρῶν οὐσιῶν.

ιη) Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις ἁλύσεως, κρίκου, δακτυλίου, ἀγκίστρου, ἀγκυλίου, συνδετῆρος ἢ κοχλιωτοῦ κρίκου, ἐφ' ὅσον ὑπέστησαν ἐπιμήκυνσιν, μετασκευὴν ἢ διὰ συγκολλήσεως ἐπισκευήν.

ιθ) Κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν ἁλύσεων, συρματοσχοίνων, σχοινίων, ἀγκίστρων, ἀρτανῶν, καὶ λοιπῶν στοιχείων ἀνυψώσεως - καταβιβάσεως - ἀναρτήσεως, ταῦτα πρέπει νὰ διαθέτουν τὰ τεχνικὰ χαρακτηριστικά, τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τοῦ κατασκευαστοῦ.

Ἄρθρον 61.

Ἡ ἕνωσις τῶν ἄκρων συρματοσχοίνων πρέπει νὰ εἶναι ἔντεχνος, πραγματοποιουμένη κατ' ἀρχὴν δι' ἑνώσεως τῶν ἐμβόλων τῶν ἄκρων ὁμοίων τεμαχίων συρματοσχοίνων (ἀμμάτισις μακρὰ ἢ βραχεῖα). Ἡ τοιαύτη ἕνωσις συνεπάγεται μείωσιν τῆς ὀνομαστικῆς ἱκανότητος ἀναλήψεως φορτίου ὑπὸ τοῦ συρματοσχοίνου κατὰ τὸ 1/3.

Ἄρθρον 62.

Ἡ σύνδεσις συρματοσχοίνων δι' ὀργάνων μέσω ἀκροσυνδέσμων δύναται νὰ πραγματοποιῆται διὰ χρήσεως μεταλλικῶν περικαλυμμάτων ἢ καλύκων.

Ἄρθρον 63.

Ταχεία καὶ ἀσφαλὴς ἕνωσις συρματοσχοίνων μεταξύ των δύναται νὰ πραγματοποιῆται διὰ χρήσεως εἰδικῶν μεταλλικῶν κοχλιωτῶν συνδετήρων. Τὸ μέγεθος τῶν χρησιμοποιουμένων συνδετήρων καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς διαμέτρου τοῦ συρματοσχοίνου, ὅπως δεικνύεται εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα.

ΣΥΝΔΕΤΗΡΕΣ ΣΥΡΜΑΤΟΣΧΟΙΝΩΝ

Διὰ διάμετρον συρματοσχοίνων εἰς χιλιοστὰ	Ἐλάχιστος ἀριθμὸς κοχλιωτῶν συνδετήρων
Ἕως 16	3 τεμ.
16 ἕως 20	4 »
20 ἕως 26	5 »
26 ἕως 40	6 »

Οἱ κοχλιωτοὶ συνδετῆρες ἀπέχουν ἀλλήλων ἀπόστασιν τοὐλάχιστον ἴσην πρὸς τὸ πλάτος ἑνὸς συνδετῆρος ἢ ἴσην πρὸς τὸ πενταπλάσιον τῆς διαμέτρου τοῦ συρματοσχοίνου. (Ἐκλέγεται ἡ μεγαλυτέρα ἀπόστασις).

Τὸ τμῆμα U κάθε κοχλιωτοῦ συνδετῆρος θὰ τοποθετῆται κατὰ τὸ βραχὺ ἄκρον τοῦ συρματοσχοίνου ὅπως φαίνεται εἰς τὸ κατωτέρω σχῆμα 4.

Σχῆμα 4

Σύνδεσις Κοχλιωτῶν Συνδετήρων

Σωστὴ (τὸ ἄκρον U ὅλων τῶν συνδετήρων κατὰ τὸ βραχὺ ἄκρον τοῦ συρματοσχοίνου).

Λανθασμένη (οἱ συνδετῆρες τοποθετημένοι κατὰ διαφόρους φοράς).

Λανθασμένη (οἱ συνδετῆρες τοποθετημένοι μὲ τοὺς κοχλίες κατὰ τὸ βραχὺ ἄκρον τοῦ συρματοσχοίνου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Χειρισμὸς καὶ ἔλεγχος ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων.

Ἄρθρον 64.

Ὁ χειρισμὸς τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων γίνεται ἀπαραιτήτως ἀπὸ ἄτομον ὑγιές, μὲ καλὴν ὅρασιν καὶ ἀκοήν, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐμπειρίαν καί, ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων, Ἄδειαν Χειριστοῦ.

Ἀπαγορεύεται ὁ χειρισμὸς οἱασδήποτε ἀνυψωτικῆς μηχανῆς ἢ ἡ καθοδήγησις τοῦ χειριστοῦ της διὰ σημάτων ἀπὸ ἄτομα ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν.

Ὁ χειριστὴς κατὰ τὴν διάρκειαν λειτουργίας τοῦ μηχανήματος εὑρίσκεται εἰς θέσιν ἐκ τῆς ὁποίας ἔχει πλήρη ὁρατότητα καὶ ἐποπτείαν φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως τῶν ὑλικῶν καὶ τῆς ὅλης διαδρομῆς των, κατὰ τὴν ἀνύψωσιν ἢ καὶ τὴν ὁριζόντιον μεταφοράν των. Ἡ ἐκτέλεσις ἐργασίας εἰς σημεῖα μὴ ὁρατὰ ὑπὸ τοῦ χειριστοῦ, εἶναι δυνατὴ μόνον ὅταν εἰς τὰς ἐπισφαλεῖς θέσεις ὑπάρχει ἔμπειρον πρόσωπον, προφυλαγμένον ἀπὸ τὴν πιθανὴν πτῶσιν τῶν μεταφερομένων ὑλικῶν, διὰ νὰ κατευθύνῃ διὰ σημάτων τοὺς χειρισμούς.

Κάθε σῆμα διδόμενον διὰ τὴν κίνησιν ἢ ἀνακοπὴν κινήσεως τῆς ἀνυψωτικῆς μηχανῆς πρέπει νὰ εἶναι εὐκρινὲς καὶ νὰ δίδεται κατὰ τρόπον, ὥστε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται νὰ δύναται νὰ τὸ ἀντιληφθῇ εὐκόλως.

Ὄργανα ἢ συσκευαί, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν παροχὴν ἠχητικῶν ἢ φωτεινῶν ἐγχρώμων ἢ μὴ σημάτων, πρέπει νὰ διατηροῦνται εἰς καλὴν κατάστασιν λειτουργίας καὶ προστατεύονται ἐκ τυχαίας ἐπεμβάσεως.

Ἄρθρον 65.

Ἡ θέσις ἢ ἐξέδρα, ἡ ὁποία διατίθεται διὰ τὸ προσωπικὸν ὁδηγήσεως τοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος, πρέπει νὰ εἶναι γενικῶς ἐπαρκοῦς ἐπιφανείας, νὰ ἔχει ἀσφαλῆ προσπέλασιν καὶ νὰ εἶναι ἀσφαλὴς (κιγκλίδωμα ἀντοχῆς). Ἐξ ἄλλου, ὁ θάλαμος ὁδηγήσεως ἐφ' ὅσον διατίθεται, πρέπει, ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω νὰ προστατεύῃ τὸν χειριστὴν ἀπὸ τὰς καιρικὰς συνθήκας, νὰ μὴν ἐμποδίζῃ τὸ ὀπτικὸν πεδίον του καὶ νὰ μὴν δυσκολεύῃ τὸν περιοδικὸν ἔλεγχον τῶν τμημάτων τοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος, τὰ ὁποῖα εὑρίσκωνται ἐντὸς ἢ πλησίον τοῦ θαλάμου.

Ἄρθρον 66.

Ὁ χειριστὴς κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος πρέπει νὰ παρακολουθῇ συνεχῶς τὴν πορείαν καὶ τὴν ὅλην λειτουργίαν του, ἀπαγορευομένης τῆς περιφορᾶς καὶ ἀνυψώσεως τῶν φορτίων ὑπεράνω θέσεων ἐργασίας καὶ ἄλλων θέσεων συγκεντρώσεως προσωπικοῦ.

Ὁμοίως δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸ μηχάνημα μὲ φορτίον ἀνυψωμένον καὶ αἰωρούμενον καὶ προκειμένου νὰ ἀπομακρυνθῇ τούτου ὀφείλει νὰ θέτῃ τὰ χειριστήρια εἰς θέσιν «ΕΚΤΟΣ», νὰ διακόπτῃ τὴν ἠλεκτροδότησίν του καὶ νὰ συσφίγγῃ τὴν πέδην. Εἰς περίπτωσιν αἰφνιδίας διακοπῆς τῆς τάσεως, ὁ χειριστὴς πρέπει ἀμέσως νὰ θέτῃ ὅλα τὰ χειριστήρια εἰς θέσιν «ΕΚΤΟΣ».

Ἐξ ἄλλου, οἱ ἐκτελοῦντες τὴν φόρτωσιν πρέπει νὰ ἀπομακρύνωνται τοῦ φορτίου, πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἀνυψώσεώς του.

Ἄρθρον 67.

Ὁ ἔλεγχος τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων πραγματοποιεῖται τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ὁπωσδήποτε πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν μεθ' ἑκάστην νέαν ἐγκατάστασιν. Ὁ ἔλεγχος τοῦτος καλύπτει ὅλα τὰ συστήματα, τμήματα καὶ ὄργανα τοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος καὶ ἐπίσης δοκιμαστικὴν φόρτισίν του, μὲ βάρος 25% μεγαλύτερον τῆς μεγίστης ἀνυψωτικῆς ἱκανότητος τοῦ μηχανήματος.

Βλάβαι, ἀνωμαλίαι λειτουργίας καὶ συναφῆ περιστατικὰ ἐπιβάλλουν τὴν διενέργειαν γενικωτέρου ἐπανελέγχου.

Ἡ πραγματοποίησις τῶν ἀνωτέρω ἐλέγχων καταχωρεῖται εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 113 τοῦ παρόντος Ἡμερολόγιον Μέτρων Ἀσφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

'Επικίνδυνοι ἐνέργειαι κατὰ τὸν χειρισμὸ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων.

Ἄρθρον 68.

Ἡ μεταφορὰ-ἀνύψωσις προσωπικοῦ μὲ μηχανήματα ἀνυψώσεως ὑλικῶν, ἀπαγορεύεται.

'Επίσης ἀπαγορεύεται ἡ ἀναρρίχησις προσωπικοῦ ἐπὶ κατακορύφων τροχιῶν ἢ ἰκριωμάτων μηχανημάτων, ἐκτὸς ἐὰν αὐτὰ ἀκινητοῦν καὶ ἔχει ἀπαγορευθῆ ἡ κίνησίς των (κλειδωμένον τὸ χειριστήριόν των), ἔχουν δὲ ληφθῆ καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ μέτρα ἀσφαλείας τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται κατὰ περίπτωσιν.

Ἄρθρον 69.

'Απαγορεύονται αἱ ἀκόλουθοι ἐνέργειαι, ὡς ἐπικίνδυνοι :

α) Ὁ ἀνεφοδιασμὸς τοῦ μηχανήματος εἰς καύσιμα ἢ ἡ πραγματοποίησις ἐπισκευῶν στοιχείων του, χωρὶς τὸ μηχάνημα νὰ εἶναι ἐν πλήρει στάσει καὶ μὲ τοὺς κινητῆρας ἐκτὸς λειτουργίας καὶ ἐξασφαλισμένους ἔναντι τυχαίας λανθασμένης ἐκκινήσεως.

β) Ἡ ἐλευθέρα αἰώρησις φορτίου (χρῆσις σχοινίου ὁδηγοῦ).

γ) Ἡ ἀνάρτησις φορτίων ὑπὸ γωνίαν (μὲ ἄνισα σκέλη ἀρτανῶν).

δ) Ἡ ἀνύψωσις-καταβίβασις φορτίων, ἀπότομος ἢ μὲ μεγάλην ταχύτητα ἢ ἀπότομος πέδησις.

ε) Ἡ χρῆσις ἐφθαρμένων ἀρτανῶν, συρματοσχοίνων καὶ ἀκαταλλήλων ἀγκίστρων.

στ) Ἡ ἕλξις ἢ ἀνύψωσις φορτίων ὅταν τὸ συρματόσχοινον τοῦ συστήματος ἀνυψώσεως εὑρίσκεται ὑπὸ γωνίαν (μὴ κατακόρυφος ἀνύψωσις).

ζ) Ἡ ὑπερφόρτωσις τοῦ μηχανήματος.

η) Ἡ μεταφορὰ φορτίου προσδεδεμένου χαλαρῶς ἢ ἀνεπαρκῶς.

θ) Ἡ ἀνύψωσις ἢ ἀπόθεσις φορτίων πέραν τῆς προβολῆς τοῦ βραχίονος τοῦ μηχανήματος (λοξὸ τράβηγμα).

ι) Ἡ παραμονὴ οἱουδήποτε προσώπου κάτωθεν αναβιβαζομένων φορτίων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐκφωνοῦντος τὰ σήματα διὰ τὴν ἀνύψωσιν, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εὑρίσκεται εἰς θέσιν ἀσφαλῆ.

ια) Ἡ παραμονὴ προσώπου πλησίον συρματοσχοίνων καὶ σχοινίων εὑρισκομένων ὑπὸ τάσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Χειροκίνητα ἀνυψωτικὰ μηχανήματα (Βαροῦλκα κ.λπ.).

Ἄρθρον 70.

Διὰ τὰ χειροκίνητα ἀνυψωτικὰ μηχανήματα, πέραν τῶν ὁριζομένων εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα τοῦ παρόντος τμήματος, πρέπει νὰ τηροῦνται τὰ ἀκόλουθα.

α) Ὁ σκελετὸς στηρίξεως τοῦ τυμπάνου νὰ εἶναι μεταλλικός. Τὸ τύμπανον, νὰ εἶναι ἀπολύτως ἐξησφαλισμένον διὰ καταλλήλων διατάξεων ἔναντι ἐνδεχομένης μετατοπίσεως ἢ ἀντιστρόφου περιστροφῆς του περὶ τὸν ἄξονα.

Ὁ ἄξων τοῦ τυμπάνου νὰ ἀποτελῆται ἐκ σιδηρᾶς ράβδου, τετραγωνικῆς, καταλλήλου διατομῆς.

β) 'Εφ' ὅσον τὸ βαροῦλκον χρησιμοποιῆται διὰ τὴν ἀνύψωσιν φορτίων βάρους μεγαλυτέρου τῶν 10 χλγρ. ἢ ἐφ' ὅσον τὸ τύμπανόν του εἶναι μεταλλικόν, πρέπει νὰ φέρη ἀνασταλτικὸν ὄνυχα (καστάνια).

Διὰ φορτία μεγαλύτερα, ἐπιβάλλεται ἡ ὕπαρξις πέδης.

γ) Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ μὴ ὀλίσθησις τοῦ σχοινίου ἐπὶ τοῦ τυμπάνου.

δ) Ἡ περιστροφὴ τοῦ τυμπάνου διενεργεῖται ὑπὸ δύο ἐργαζομένων.

ε) Τὰ τρίποδα βαροῦλκα (γάβριες) πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωνται ἀπὸ ὀλίσθησιν ἢ ἀνατροπήν. Πρέπει νὰ τοποθετοῦνται ἐπὶ σταθεροῦ ὑποβάθρου.

Οἱ τρίποδες πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωνται δι' αἰχμῶν εἰς τοὺς πόδας, δι' ἁλύσεων ἢ ράβδων εἰς τὰς κνήμας ἢ δι' ἄλλων διατάξεων.

Ἄρθρον 71.

Ἡ ἐγκατάστασις τοῦ σχετικοῦ δαπέδου ἐργασίας πραγματοποιεῖται διὰ τοποθετήσεως ὁριζοντίου πλαισίου σχήματος ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου, συνισταμένου ἐκ τεσσάρων (4) ξυλίνων δοκῶν (καδρονίων), διατομῆς τοὐλάχιστον δέκα ἐπὶ δέκα ἑκατοστῶν (0,10 × 0,10) τοῦ μέτρου. Αἱ κορυφαὶ τῶν γωνιῶν τοῦ πλαισίου αὐτοῦ ἑδράζονται ἐπὶ τεσσάρων ὀρθοστατῶν δι' ἀναβολέων (τάκων). Συμμετρικῶς ἐπὶ τοῦ πλαισίου τούτου καὶ καθέτως πρὸς τὸν τοῖχον τῆς οἰκοδομῆς, κοχλιοῦνται ἕτεραι δύο ξύλιναι δοκοί διατομῆς τοὐλάχιστον δώδεκα ἐπὶ δώδεκα ἑκατοστῶν (0,12 × 0,12) τοῦ μέτρου ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται τὰ ἕδρανα (πόδια).

Ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν τοῦ βαρούλκου κατασκευάζεται κανονικὸν ἰκρίωμα μετὰ προστατευτικῶν κιγκλιδωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Αὐτοκίνητα ἐγχύσεως ἑτοίμου σκυροδέματος.

Ἄρθρον 72.

Τὰ αὐτοκίνητα ἐγχύσεως διὰ πιέσεως, ἑτοίμου σκυροδέματος καὶ κονιαμάτων (πρέσσαι) πρέπει, πέραν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν διατάξεων περὶ ὁδικῆς κυκλοφορίας, νὰ ἔχουν καὶ τὰς κάτωθι ἐξασφαλίσεις :

1. Ἡ τοποθέτησις αὐτῶν νὰ γίνεται εἰς κατὰ τὸ δυνατὸν ὁριζοντίαν καὶ ἐπίπεδον θέσιν, ἐξομαλυνομένων τυχὸν ὑπαρχουσῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους καὶ νὰ ἐξασφαλίζεται τὸ ἐλεύθερον ἄνοιγμα τῶν βραχιόνων (ποδαρικῶν) στηρίξεως (δυνατότης ἀναπτύξεως μέχρι τῶν προβλεπομένων σημείων σταθεροποιήσεως), ὥστε ἡ σταθεροποίησις αὐτῶν νὰ γίνεται ἀσφαλῶς.

2. Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀντοχὴ τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἐπιφανείας στηρίξεως τῶν πελμάτων δὲν εἶναι ἐπαρκής, πρέπει νὰ τοποθετῆται κατάλληλον ὑπόβαθρον πρὸς ἐπαρκῆ αὔξησιν τῆς ἐπιφανείας στηρίξεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 73.

1. Ἡ τοποθέτησις τῶν αὐτοκινήτων τούτων, πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὸν τυχὸν ὑπάρχοντα ἐλεύθερον, ἐναερίων ἠλεκτρικῶν ἀγωγῶν, χῶρον.

2. Ὁ σωλὴν μεταφορᾶς καὶ ἐγχύσεως σκυροδέματος πρέπει νὰ ἀπέχῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἀπὸ ὑπάρχοντας ἠλεκτροφόρους ἀγωγούς, κατὰ τὰ προβλεπόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 78 τοῦ Κεφαλαίου Α' τοῦ V Τμήματος τοῦ παρόντος ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἀφ' ἑνὸς μὲν τυχαία ἐπαφὴ τοῦ σωλῆνος μὲ τοὺς ἀγωγούς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐξ ἐπαγωγῆς διαπήδησις ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐκ τῶν ἀγωγῶν.

Διὰ τὴν ἀσφαλῆ ἀνάπτυξιν καὶ σύμπτυξιν (καταβίβασιν) τοῦ σωλῆνος ἐγχύσεως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ συνεχὴς ὀπτικὴ ἐπαφὴ τοῦ χειριστοῦ τῆς πρέσσας μὲ τὸν βραχίονα καὶ τὸν σωλῆνα, ἄλλως ἀπαιτεῖται ἡ συνεργασία συντονιστοῦ (κουμανταδόρου).

Ἄρθρον 74.

1. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας ἐγχύσεως τοῦ σκυροδέματος πρέπει ἀπαραιτήτως τόσον ὁ χειριστὴς τῆς ἀντλίας ὅσον καὶ ὁ μεταφορεὺς τοῦ σωλῆνος αὐτῆς νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὰς θέσεις ἐργασίας των.

2. Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας αὐτῆς πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἄμεσος ὀπτικὴ ἐπαφὴ μεταξὺ τοῦ χειριστοῦ καὶ τοῦ μεταφορέως, ἄλλως ἀπαιτεῖται νὰ παρευρίσκεται καὶ συντονιστὴς (κουμανταδόρος) εἰς θέσιν ἔχουσαν πλήρη ὁρατότητα ἀμφοτέρων, διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν των.

ΤΜΗΜΑ V

ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΗΣΙΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἠλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις - Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 75.

Αἱ ἠλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις ἐργοταξίων γενικῶς πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος «Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῶν Ἠλεκτρικῶν Ἐγκαταστάσεων». Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς συσκευὰς καὶ τὰ μηχανήματα τὰ ὁποῖα λειτουργοῦν μὲ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα, φορητὰ ἢ μὴ τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται εἰς ἐργοτάξια. Αἱ γραμμαὶ τροφοδοσίας δι' ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μετὰ ἀπὸ Πίνακα, δύναται νὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ καταλλήλους μεταφερομένας καλωδιώσεις, αἱ ὁποῖαι ὅμως πρέπει νὰ ἔχουν ηὐξημένην μηχανικὴν ἀντοχὴν καὶ ἐπαρκῆ ἠλεκτρικὴν μόνωσιν.

Ἄρθρον 76.

Ἠλεκτρικοὶ πίνακες διανομῆς καὶ τροφοδοσίας, ἐγκαταστάσεις, συσκευαὶ καὶ μηχανήματα γενικῶς πρέπει νὰ συντηροῦνται εἰς τακτὰ χρονικὰ διαστήματα καὶ ἐκτάκτως εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀνωμαλίας ἢ βλάβης, ὥστε νὰ εἶναι πάντοτε εἰς ἀρίστην κατάστασιν ἀσφαλοῦς λειτουργίας.

Ἡ συντήρησις θὰ πραγματοποιῆται ὑπὸ ἐξουσιοδοτημένου-ὑπευθύνου Ἀδειούχου Ἠλεκτροτεχνίτου, τὸ ὄνομα καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ ὁποίου θὰ ἀναγράφωνται εὐκρινῶς πλησίον τοῦ πίνακος διανομῆς καὶ τροφοδοσίας τοῦ ἐργοταξίου. Δι' ἐκτεταμένα ἐργοτάξια, αἱ ἴδιαι ἀναγραφαὶ θὰ ὑπάρχουν πλησίον τῶν σχετικῶν ὑποπινάκων διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

Ἄρθρον 77.

Οἱ ἠλεκτρικοὶ πίνακες διανομῆς καὶ τροφοδοσίας πρέπει νὰ εἶναι μεταλλικοὶ ἢ πλαστικοί, στεγανοῦ τύπου καὶ πρέπει νὰ ἔχουν τὴν δυνατότητα ἀσφαλίσεως (κλειδώματος). Οἱ ὡς ἄνω πίνακες πρέπει νὰ γειώνωνται καταλλήλως μὲ μόνιμον σταθερὰν ἐγκατάστασιν γειώσεως.

Τὰ κλειδιὰ τῶν πινάκων αὐτῶν θὰ φυλάσσωνται ὑπὸ ὑπευθύνου προσώπου.

Οἱ πίνακες διανομῆς καὶ τροφοδοσίας πρέπει νὰ φέρουν αὐτόματον προστατευτικὸν διακόπτην διαφυγῆς (διαφορικῆς προστασίας-ἀντιηλεκτροπληξιακὸς αὐτόματος).

Ἄρθρον 78.

Διὰ τὴν πρόληψιν ἀτυχημάτων, ἀπὸ ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἐπαφὴν ἢ προσέγγισιν πρὸς δίκτυα ἢ λοιπὰ στοιχεῖα ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων ὑπὸ τάσιν, πρέπει εἰδικώτερον :

α) Νὰ λαμβάνωνται ὅλα τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ προσέγγισις ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτροφόρους ἀγωγοὺς ἢ στοιχεῖα, ἀσχέτως τάσεώς των.

β) Αἱ μεταφοραί, χειρωνακτικαὶ ἢ μή, σιδηροπλισμοῦ, σωλήνων, κιγκλιδωμάτων κ.ἄ. καὶ αἱ ἐγκαταστάσεις μηχανημάτων, τροχιῶν ἀναβατορίων, πυραύλων κ.ἄ. ὡς καὶ αἱ προσεγγίσεις ἀντλιῶν σκυροδέματος, νὰ πραγματοποιοῦνται μακρὰν ἀπὸ ἠλεκτροφόρους ἀγωγοὺς ἀσχέτως τάσεως.

γ) Εἰς περιοχὰς ὅπου ὑπάρχουν ἐναέρια ἠλεκτρικὰ δίκτυα ἢ ἐγκαταστάσεις ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ἢ κινοῦνται ὑψηλὰ ὀχήματα - μηχανήματα, γερανοί, ἐκσκαφεῖς κ.λ.π. νὰ λαμβάνωνται πέραν τῶν εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον καὶ μετὰ ἔγγραφον ἔγκρισιν τῆς ΔΕΗ πρόσθετα εἰδικὰ μέτρα ἀσφαλείας.

Ἀντιπροσωπευτικὰ τῶν σχετικῶν μέτρων ἀναφέρονται, ἡ καταβίβασις τοῦ ἱστοῦ (μπούμας), ἡ κατασκευὴ εἰδικῶν ξυλίνων πλαισίων - περιθωρίων ἀσφαλείας εἰς σημεῖα συνήθων διελεύσεων κάτωθεν γραμμῶν κ.ἄ.

δ) Οἱαδήποτε ἀπαιτουμένη ἐπέμβασις εἰς τὰ δίκτυα τῆς ΔΕΗ (ὅπως ἀνύψωσις, διακοπὴ ρεύματος κ.λπ.), νὰ πραγματοποιῆται μόνον ὑπὸ ταύτης, μετὰ ἔγγραφον αἴτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου. Ἡ ἀνύψωσις ἢ ἄλλη ἐπέμβασις ἐπὶ ἢ πλησίον ἰδιωτικῶν γραμμῶν, πρέπει νὰ πραγματοποιῆται ἀποκλειστικὰ ὑπὸ ἁρμοδίων ἀδειούχων ἠλεκτρολόγων.

ε) Ἡ ἔναρξις ἐργασιῶν ὅπως ἡ ἐπίχωσις πλησίον ἐναερίων ἠλεκτρικῶν δικτύων ἢ ἡ ἐκσκαφὴ εἰς τὴν περιοχὴν ἐδράσεως στύλων ἢ πύργων νὰ πραγματοποιῆται μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἐγκρίσεως τῆς ΔΕΗ ἢ ἄλλου εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὁποίου ὑπάγονται τὰ δίκτυα.

στ) Πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἐκσκαφῶν, νὰ λαμβάνωνται ἁρμοδίως πληροφορίαι διὰ τὸ ἐνδεχόμενον ὑπάρξεως εἰς τὴν περιοχὴν ὑπογείων καλωδίων μεταφορᾶς - διανομῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ εἰς καταφατικὴν περίπτωσιν ἡ ἀκριβὴς θέσις καὶ διαδρομή των πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κινδύνων ἠλεκτροπληξίας. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν πρέπει νὰ δίδεται ἡ σχετικὴ προσοχὴ εἰς τὰ ἐνδεικτικὰ τοῦβλα ἢ τὰς εἰδικὰς ἐνδεικτικὰς πλάκας, μὲ τὸ σῆμα «ΔΕΗ», αἱ ὁποῖαι τοποθετοῦνται ἄνωθεν τῶν καλωδίων.

ζ) Τὰ ὑπόγεια ἠλεκτρικὰ δίκτυα τὰ ὁποῖα ἐγκαθίστανται εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἐργοταξίων νὰ ἐπισημαίνωνται καταλλήλως καὶ εὐκρινῶς διὰ τὴν ἐξυπηρέτησίν των.

Ἄρθρον 79.

Ἐὰν πλησίον ἐργοταξίου διέρχωνται ἀγωγοὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, εἰδοποιεῖται ἐγγράφως, ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία τῆς ΔΕΗ .Τὰ μέτρα ἀσφαλείας τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ληφθοῦν, ἐξετάζονται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῆς ΔΕΗ, τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον καὶ τοῦ ἐπιβλέποντος τοῦτο Μηχανικοῦ. Κατόπιν δὲ τῆς ἐγγράφου ἐγκρίσεως τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς ΔΕΗ λαμβάνονται ὅλα τὰ κατὰ περίπτωσιν ἐνδεικνυόμενα περαιτέρω προστατευτικὰ μέτρα καὶ ἰδίως κατασκευὴ προστατευτικῶν σανιδωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἠλεκτρικὰ μηχανήματα, συσκευαὶ καὶ φωτισμὸς ἐργοταξίων.

Ἄρθρον 80.

Αἱ φορηταὶ λυχνίαι (μπαλαντέζες) πρέπει νὰ εὑρίσκωνται εἰς ἀρίστην κατάστασιν καὶ νὰ τροφοδοτοῦνται μὲ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα Χαμηλῆς Τάσεως μέχρι 42 βόλτ, μέσῳ εἰδικοῦ μετασχηματιστοῦ, ἀποκλειομένου πάντως τοῦ τύπου αὐτομετασχηματιστοῦ.

Ἄρθρον 81.

Κατὰ τὴν χρῆσιν εἰς ἐργοτάξια φορητῶν ἠλεκτρικῶν συσκευῶν, κινητῶν προβολέων καὶ μηχανημάτων λειτουργοῦν-

των μὲ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα τάσεως 220/380 βόλτ, πρέπει νὰ τηροῦνται τὰ ἀκόλουθα :

α) Τὰ καλώδια τροφοδοσίας νὰ ἀκολουθοῦν διαδρομὰς εἰς τὰς ὁποίας δὲν δημιουργοῦν κινδύνους (μακρὰν ἀπὸ συνήθεις διακινήσεις προσωπικοῦ, ὀχημάτων καὶ ὑλικῶν).

β) Αἱ διαδρομαὶ καὶ θέσεις τῶν καλωδίων τροφοδοσίας εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ἐπισημαίνονται ἐπαρκῶς. Εἰς σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ἐνδεχόμενον δημιουργίας ἐπικινδύνων συνθηκῶν, πρέπει νὰ ἀποκλείεται ἡ κυκλοφορία ὀχημάτων - μηχανημάτων κ. ἄ.

γ) Κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν καλωδίων τροφοδοσίας ἐπὶ δαπέδων, τὰ δάπεδα πρέπει νὰ εἶναι ἐλεύθερα ἀπὸ χαλίκια καὶ ἄλλα αἰχμηρὰ ὑλικὰ - ἀντικείμενα, λάδια - πετρελαιοειδῆ, ἀραιωτικὰ καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσουν φθορὰν τῶν καλωδίων.

δ) Εἰς θέσεις συνήθους διελεύσεως ὀχημάτων - μηχανημάτων, τὰ διερχόμενα καλώδια τροφοδοσίας πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωνται ἐπὶ πλέον μὲ τὴν τοποθέτησιν εἰδικῶν προστατευτικῶν δαπέδων ἐπικαλύψεώς των.

ε) Οἱ χρησιμοποιούμενοι ρευματολῆπται καὶ ρευματοδόται πρέπει νὰ εἶναι στεγανοῦ τύπου.

στ) Ἡ ὅλη ἐγκατάστασις καὶ τὰ καλώδια τροφοδοσίας πρέπει νὰ περιλαμβάνουν ἀγωγὸν γειώσεως ἔστω καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὰ ἐξυπηρετούμενα ἐργαλεῖα δὲν ἀπαιτοῦν γείωσιν.

Ἄρθρον 82.

1. Ἐργασίαι πραγματοποιούμεναι κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἢ εἰς χώρους σκοτεινούς, πρέπει νὰ διεξάγωνται μὲ τεχνητὸν φωτισμὸν διανεμόμενον εἰς ὁλόκληρον τὸ πεδίον ἐργασιῶν.

Εἰδικώτερον, ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις :

α) Γενικοῦ φωτισμοῦ ὁδῶν, κλιμακοστασίων καὶ διαδρόμων προσπελάσεως.

β) Γενικοῦ Κατευθυνομένου Φωτισμοῦ τοῦ τόπου ἐργασίας.

γ) Εἰδικοῦ Φωτισμοῦ τῆς θέσεως ἐργασίας ἐξαρτωμένου ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς πραγματοποιουμένης ἐργασίας.

2. Εἰς τοὺς ὑπαιθρίους χώρους νυκτερινῶν ἐργασιῶν, ἀπαιτεῖται φωτισμὸς διάχυτος καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν ὁμοιόμορφος, ὄχι ἐκτυφλωτικός, τόσον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν διακίνησιν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ὑλικῶν.

Ἄρθρον 83.

Εἰς χώρους εἰς τοὺς ὁποίους ὑφίσταται κίνδυνος ἀναφλέξεως ἢ ἐκρήξεως, αἱ ἐγκαταστάσεις φωτισμοῦ θὰ εἶναι τύπου ἀσφαλείας, ὡς προβλέπει «ὁ Κανονισμὸς Ἐσωτερικῶν Ἠλεκτρικῶν Ἐγκαταστάσεων».

Ἄρθρον 84.

Εἰς ἐργοταξιακὰς ἐγκαταστάσεις ἰδιαζόντων χώρων ὡς σηράγγων, ὑπονόμων, ἐκτεταμένων ὑπογείων κ.λ.π., ἐπιβάλλεται ἡ ὕπαρξις ἐφεδρικοῦ φωτισμοῦ ἀσφαλείας αὐτομάτου λειτουργίας.

ΤΜΗΜΑ VI

ΔΙΑΚΙΝΗΣΙΣ ΥΛΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Φόρτωσις - Ἐκφόρτωσις - Ἀποθήκευσις - Στοίβασις.

Ἄρθρον 85.

1. Ἡ φόρτωσις, ἐκφόρτωσις καὶ μεταφορὰ ὑλικῶν ἢ ἀντικειμένων πρέπει νὰ γίνεται κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἐκτίθενται εἰς κίνδυνον πρόσωπα λόγω καταπτώσεως, κυλίσεως, ἀνατροπῆς, καταρρεύσεως ἢ θραύσεως ἀντικειμένων.

Ἡ ἔξοδος κεκλιμένων ἐπιπέδων, ἀνοικτῶν ἢ κλειστῶν ἀγωγῶν ἐκφορτώσεως ἢ ἀπορρίψεως, πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένη, οὕτως ὥστε οὐδεὶς νὰ διακινδυνεύῃ κατὰ τὴν διεξαγωγὴ τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν.

2. Οἱ ὁδηγοὶ ἐκφορτώσεως μὲ κύλιστρα, κεκλιμένοι ἀγωγοὶ ἐκφορτώσεως, κεκλιμέναι τροχιαὶ καὶ φορτωτῆρες πρέπει νὰ ἀσφαλίζωνται κατὰ ἐκτροχιασμῶν, πλαγίων μετατοπίσεων καὶ καταπτώσεων ἐν ἀνάγκῃ δὲ νὰ ὑποστηρίζωνται.

3. Εἰς φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις ἀπαγορεύεται ἡ παραμονὴ προσώπων ἐντὸς τῆς τροχιᾶς διακινήσεως τοῦ ὑλικοῦ.

4. Πρὸ τῆς φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως ὀχημάτων πρέπει ὑπ' εὐθύνη τοῦ ὁδηγοῦ νὰ ἐξασφαλίζωνται ταῦτα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ τίθενται εἰς τυχαίαν κίνησιν.

Ἄρθρον 86.

1. Κατὰ τὴν ἀποθήκευσιν καὶ στοίβασιν πρέπει νὰ καταβάλλεται φροντίς, ὥστε οὐδεὶς νὰ διακινδυνεύῃ ἐκ καταρρεύσεως ἢ πτώσεως ἀντικειμένων.

2. Ἐὰν ἡ ἀποθήκευσις ἢ στοίβασις ἀντικειμένων γειτνιάζῃ μὲ περιοχὰς ἐργασίας ἢ κυκλοφορίας, πρέπει νὰ λαμβάνωνται κατάλληλα μέτρα προστασίας ὡς λ.χ. περιφράγματα, σανιδώματα, προστατευτικὰ δίκτυα κ.λ.π.

3. Κατὰ τὴν στοίβασιν σιδηροδοκῶν εἰς περισσοτέρας ἐπαλλήλους στρώσεις, πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐγκαρσίως ὡς ὑπόστρωμα καὶ πρὸ τῆς τοποθετήσεως τῆς ὑπερκειμένης στρώσεως τεμάχια σανίδων ἢ καδρονίων.

Ἄρθρον 87.

1. Οἱ σωροὶ ξυλείας ἐπιτρέπεται νὰ ἀνεγείρωνται μόνον ἐπὶ ἐπιπέδου καὶ σταθερᾶς βάσεως, κατὰ τὸ δυνατὸν κατακόρυφοι, μὲ χρησιμοποίησιν κανονικῶς τεμαχισμένων ξύλων στοιβάσεως καὶ συνδέσεως.

2. Κατὰ τὴν ἀποθήκευσιν στρογγυλῶν κορμῶν ξυλείας ἢ σωλήνων πρέπει νὰ λαμβάνωνται μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν κυλίσεως.

3. Κατὰ τὴν στοίβασιν ἐν γένει ἐπιμήκων ράβδων κατακορύφως πρέπει νὰ λαμβάνεται μέριμνα διὰ τὴν ἀποφυγὴν κατολισθήσεως ἢ πτώσεως.

4. Ἡ ἄνοδος εἰς σωροὺς εἶναι ἐπιτρεπτὴ μόνον εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχει κίνδυνος καταρρεύσεως, ὀλισθήσεως ἢ κυλίσεως τοῦ συσσωρευομένου ὑλικοῦ καὶ ἐξασφαλίζεται σταθερὰ ἕδρασις εἰς τὸν ἐργαζόμενον.

Ἄρθρον 88.

Ὅταν φυλάσσεται εἰς τὸ ὕπαιθρον ἄσβεστος κονιοποιημένη πρέπει νὰ καλύπτεται διὰ στρώματος ἄμμου διὰ νὰ παρεμποδίζεται ἡ διασκόρπισίς της ὑπὸ τοῦ πνέοντος ἀνέμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἀπόληψις - Ρίψις - Μεταφορά.

Ἄρθρον 89.

1. Εἰς περίπτωσιν ἀπολήψεως συσσωρευμένου ὑλικοῦ, ὑποκειμένου εἰς κατολίσθησιν (γαῖαι, ἄνθρακες, κώκ, ἄμμος κ.λπ.) δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δημιουργοῦνται ἀπότομα πρανῆ ἢ νὰ ὑπονομεύεται τοῦτο.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόληψις σωλήνων, ξυλείας κ.λ.π. ἀπὸ τὰ πλάγια σωρῶν.

Ἄρθρον 90.

1. Ρίψις ἀντικειμένων ἀπὸ ὕψους ἐπιτρέπεται μόνον ὅταν ὁ ἐπικίνδυνος χῶρος φυλάσσεται ἀπὸ ἐπιτηρητὴν καὶ φράσ-

σεται ἀσφαλῶς. Ἡ ρίψις ἐπιτρέπεται νὰ ἀρχίσῃ ἀφοῦ προηγηθῇ εἰδοποίησις μεγαλοφώνως ὑπὸ τοῦ ἐπιτηρητοῦ ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ἔχῃ βεβαιωθῇ ὅτι ἡ θέσις ρίψεως εἶναι ἐλευθέρα καὶ ἀπρόσιτος καὶ δὲν ὑφίσταται κίνδυνος ἀναπηδήσεως ἐπ' αὐτῆς.

2. Οἱ ἐπιτηρηταὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀσχολοῦνται μὲ ἄλλας ἐργασίας.

Ἄρθρον 91.

1. Ἐπιμήκη ἀντικείμενα (καρδόνια, ράβδοι, σιδηροῖ ὁπλισμοὶ κ.λπ.) μεταφερόμενα ἀπὸ ἕνα ἄτομον πρέπει νὰ μεταφέρωνται ἔχοντα κλίσιν πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἡ διάβασις παρὰ τὰς γωνίας κτισμάτων πρέπει νὰ γίνεται κατὰ ἀνοικτὴν καμπύλην.

2. Κατὰ τὴν μεταφορὰν βαρέος ἀντικειμένου ἀπὸ περισσότερα ἄτομα πρέπει ὁ ἀριθμός των νὰ ρυθμίζεται ἀναλόγως τοῦ πρὸς μεταφορὰν βάρους καὶ ἡ διάταξίς των νὰ γίνεται κατ' ἀνάστημα, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς κλίσεως τοῦ ἐδάφους.

Ἡ διεύθυνσις (κουμάντο) πρέπει νὰ ἀνατίθεται εἰς κατάλληλον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃ διαρκῆ ὀπτικὴν ἐποπτείαν τῆς ἐργασίας. Πρὸς τὰς ἐντολάς του πρέπει νὰ συμμορφοῦνται οἱ ἐκτελοῦντες τὴν μεταφοράν.

3. Πρὸ τῆς ἀποθέσεως ἢ ἀπορρίψεως ἐπιμήκων ἀντικειμένων πρέπει οἱ ἐκτελοῦντες τὴν μεταφορὰν νὰ εὑρίσκωνται ἀπὸ τὴν αὐτὴν πλευράν.

Ἡ ἀπόθεσις ἢ ἀπόρριψις πρέπει νὰ γίνεται ταυτοχρόνως ἀπὸ ὅλους, κατόπιν μεγαλοφώνου παραγγέλματος.

ΤΜΗΜΑ VII
ΧΩΡΟΙ Ἢ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ - ΠΥΡΚΑΪΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Χῶροι ἢ ἐγκαταστάσεις, ἐπικίνδυνοι ἐκρήξεων ἢ ἀναθυμιάσεων.

Ἄρθρον 92.

1. Εἰς χώρους ἀποθηκεύσεως οὐσιῶν, αἱ ὁποῖαι εἰς συνήθη θερμοκρασίαν γίνονται πτητικαὶ ἢ εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάπτυξις, συγκέντρωσις ἢ διασπορὰ ἐκρηκτικῶν μειγμάτων ἀερίου, ἀέρος, ἀτμῶν ἢ κόνεων εἰς ἐπικινδύνους ποσότητας (χῶροι ἐπικίνδυνοι ἐκρήξεων), ἐφαρμόζονται πέραν τῶν προβλεπομένων εἰς τὸ ἄρθρον 83 τοῦ κεφαλαίου Β τοῦ V Τμήματος, τὰ εἰς τὰς ἑπομένας παραγράφους ἀναφερόμενα μέτρα. Τὰ μέτρα ταῦτα ἰσχύουν ἐπίσης διὰ γειτονικοὺς χώρους, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται ἢ δύναται νὰ εὑρεθοῦν εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τοὺς προηγουμένους, συνεχῶς ἢ προσκαίρως λ.χ. διὰ θυρῶν, καναλίων, καπνοδόχων κ.λπ.

2. Οἱ χῶροι τοῦτοι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ θερμαίνωνται δι' ἀνοικτῆς φλογὸς ἢ ἐρυθροπυρουμένων θερμαντικῶν στοιχείων.
Ἡ θέρμανσις πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ μὴν εἶναι δυνατὴ ἡ πρόκλησις ἀναφλέξεως ἢ ἐκρήξεως ἀερίων ἢ ἀτμῶν ἐξ αὐτῆς.

3. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία μὲ μηχανὰς ἢ ἐργαλεῖα προκαλοῦντα ἀνάπτυξιν σπινθήρων.

4. Τὸ κάπνισμα ἀπαγορεύεται.

5. Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχῃ ἢ δὲν λειτουργῇ ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασις ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς χώρους μόνον μὲ φανοὺς ἀσφαλείας.
Ἡ εἴσοδος μὲ γυμνὴν φλόγα ἢ κοινὸν φανὸν ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 93.

1. Αἱ ἐγκαταστάσεις ἀγωγῶν ἀτμῶν, θερμῶν ὑγρῶν ἢ ἀερίων πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἐπισημαίνωνται δι' εἰδικοῦ κωδικοποιημένου χρωματισμοῦ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν των καὶ πινακίδων σημάνσεως, τοποθετουμένων κατ' εὔλογα διαστήματα εἰς χαρακτηριστικὰς καὶ ἐπικαίρους θέσεις.

2. Ἐλαστικοὶ συνεδετῆρες ἐφαρμοζόμενοι ἐπὶ ἀγωγῶν ὑπὸ πίεσιν (ἀτμοῦ, ἀερίων κ.λπ.), πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωνται ἀπὸ ἀποσύνδεσιν.

3. Αἱ ἐγκαταστάσεις ἐκτονώσεως καὶ αἱ ὀπαὶ ἐκροῆς πρέπει νὰ εἶναι διατεταγμέναι οὕτως ὥστε κατὰ τὴν ἐκτόνωσιν ἢ ἐκροὴν νὰ ἀποφεύγωνται ἐγκαύματα (ζεματίσματα).

Ἄρθρον 94.

1. Εἰς τοὺς χώρους εἰς τοὺς ὁποίους ὑφίσταται ἔνδειξις ὑπάρξεως ἀερίων ἢ κόνεων ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν ἢ εὐαναφλέκτων πρέπει πρὸ πάσης ἐργασίας καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, νὰ ἐνεργῆται ἔλεγχος τοῦ χώρου δι' εἰδικῶν μέσων ὑπὸ προσώπων εἰδικῶν πρὸς τοῦτο, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἐπικινδυνότητος διὰ τὴν ὑγείαν καὶ σωματικὴν ἀκεραιότητα τῶν ἐργαζομένων. Ἡ ἔναρξις τῆς ἐργασίας καὶ ἡ συνέχισις ταύτης θὰ ἐπιτρέπεται μόνον ἐφ' ὅσον κατὰ τοὺς ὡς ἄνω ἐλέγχους διαπιστοῦται καταλληλότης τῶν συνθηκῶν. Εἰς περιπτώσεις διαπιστώσεως ἀκαταλληλότητος τῶν συνθηκῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἱ ἐπιβλαβεῖς καὶ ἐπικίνδυνοι οὐσίαι πρέπει νὰ ἀπάγωνται κατὰ ἀκίνδυνον τρόπον ἀπὸ τὰς θέσεις δημιουργίας ἢ ἐμφανίσεώς των διὰ καταλλήλων διατάξεων.

2. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων περιστατικῶν, οἱ ἀπασχολούμενοι πρέπει νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ τὰ κατάλληλα κατὰ περίπτωσιν ἀτομικὰ μέσα προστασίας.

3. Οἱ εἰσερχόμενοι εἰς ἐπικινδύνους χώρους, πρέπει νὰ εἶναι καταλλήλως προσδεδεμένοι, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ εἰς περίπτωσιν κινδύνου ἡ ἄμεσος ἀνέλκυσίς των ὑπὸ τῶν ἐκτὸς τοῦ χώρου τούτου ἐπιτηρούντων αὐτούς.

Ἄρθρον 95.

Ἐπικίνδυνοι θέσεις καὶ τόποι ἐργασίας πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται δι' εὐκρινῶν σημάτων κινδύνου συμφώνως πρὸς τὸ Π. Δ/γμα 422/15-6-79 «περὶ συστήματος σηματοδοτήσεως ἀσφαλείας εἰς τοὺς χώρους ἐργασίας» νὰ κλείωνται διὰ περιφράξεων, καλυμμάτων, προστατευτικῶν στεγάστρων ἢ νὰ φυλάσσωνται διὰ φυλάκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Πρόληψις καὶ ἀντιμετώπισις πυρκαϊῶν.

Ἄρθρον 96.

1. Διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀντιμετώπισιν πυρκαϊῶν εἰς τὰ ἐργοτάξια, τηροῦνται οἱ «Κανονισμοὶ Πυρασφαλείας» τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος καὶ κατὰ περίπτωσιν αἱ οἰκεῖαι Διατάξεις τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

2. Ὡς ληπτέα μέτρα ἐνδεικτικῶς ἀναφέρονται τὰ ἀκόλουθα :

α) Ἀπομάκρυνσις κάθε μὴ ἀμέσως χρησιμοποιησίμου ποσότητος εὐφλέκτων ὡς ξυλείας ἀχρήστου (παλαιῶν ξυλοτύπων, ξυλείας ἀπὸ συσκευασίας κ.ἄ.), ἀχρήστων τηλμάτων (στουπιῶν), ἀπορριμάτων, πετρελαίων, ἐλαίων, χρωμάτων, δοχείων ἢ βαρελίων ἔστω καὶ «κενῶν» τὰ ὁποῖα περιεῖχον ὅμως εὔφλεκτα ὑγρὰ κ.ἄ.

Τὰ ἀνωτέρω, ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ τελικὴ ἀπομάκρυνσις ἢ διάθεσίς των, πρέπει νὰ τοποθετοῦνται εἰς θέσεις ἀσφα-

λεῖς, κατὰ τὸ δυνατὸν ἀπομονωμένας ἀπὸ τὸ ἔργον καὶ ἀπὸ ἄλλας ἐπικινδύνους γειτνιάσεις.

β) Ἐργασίαι ἀνοικτῆς φλογός, κοπῆς, συγκολλήσεων, καύσεων κ.λ.π. πρέπει νὰ ἐκτελοῦνται μόνον εἰς ἀκινδύνους περιοχὰς καὶ ὑπὸ συνεχῆ παρακολούθησιν διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀντιμετώπισιν τυχὸν ἀναφλέξεως.

γ) Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαραιτήτων ἐργασιῶν συγκολλήσεων ἢ ἄλλων ἀνοικτῆς φλογὸς ἢ ἀνατινάξεων εἰς θέσεις ἐπικινδύνους δι' ἀνάφλεξιν, ἐπιβάλλεται ἡ λῆψις εἰδικῶν μέτρων πυρασφαλείας καθοριζομένων ὑπὸ τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς ἐργασίας συγκολλήσεων καὶ κοπῆς μετάλλων, ἰσχύουν ἐπίσης καὶ τὰ προβλεπόμενα διὰ τῶν διατάξεων τοῦ Π.Δ. 95/1978 «περὶ μέτρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας συγκολλήσεων».

δ) Φωτιαὶ προχείρου τύπου, ἔστω καὶ διὰ τὴν προσωπικὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ θέρμανσιν ἐργαζομένων, ἀπαγορεύονται.

ε) Εἰς χώρους ἐπικινδύνους διὰ πυρκαϊάν, ὅπως εἰς ἀποθήκας καυσίμων, χρωμάτων καὶ ἄλλων εὐφλέκτων ὑλῶν κ.λ.π., ἀπαιτεῖται ἡ λῆψις προσθέτων εἰδικῶν μέτρων προλήψεως πυρκαϊᾶς ὅπως :

(αα) Ὁ ἔλεγχος τῆς τυχὸν ὑπάρξεως εὐφλέκτων ἀερίων δι' εἰδικῆς συσκευῆς (ἀνιχνευτὴς εὐφλέκτων ἀερίων). Ὁ ἔλεγχος τοῦτος διενεργεῖται τόσον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν ὅσον καὶ κατὰ διαστήματα κατὰ τὴν διάρκειάν των.

(ββ) Ἡ μέριμνα διὰ συνεχῆ καλὸν ἐξαερισμὸν καὶ διατήρησιν τῆς θερμοκρασίας τῶν χώρων εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα, ὥστε νὰ ἀποκλείεται αὐτανάφλεξις.

(γγ) Ἡ ἀπαγόρευσις καπνίσματος, ἐργασιῶν γυμνῆς φλογὸς ἢ ἄλλων αἱ ὁποῖαι συνεπάγονται ἐνδεχομένως παραγωγὴν σπινθῆρος. Ἡ ἀπαγόρευσις πρέπει νὰ ἐπισημαίνεται μὲ εἰδικὰς εὐκρινεῖς ἐπιγραφάς.

στ) Ἐξασφάλισις ζώνης πυρασφαλείας εἰς τὰ ὅρια τοῦ χώρου τοῦ ἐργοταξίου, ἰδίως προκειμένου περὶ ἐργοταξίου εὑρισκομένου πλησίον δασώδους περιοχῆς ἢ ἔχοντος ἄλλας ἐπικινδύνους γειτνιάσεις.

ζ) Εἰς τὰ ἐργοτάξια πρέπει νὰ ὑπάρχουν μέσα σημάνσεως, συναγερμοῦ καὶ πυροσβέσεως (σωλῆνες ἐκτοξεύσεως ὕδατος, πυροσβεστῆρες καταλλήλων τύπων κατὰ περίπτωσιν, σκαπανικὰ ἐργαλεῖα κ.ἄ.). Τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα πρέπει νὰ εἶναι ἕτοιμα δι' ἄμεσον χρῆσιν, καὶ εἰς θέσεις καὶ ποσότητας ἀναλόγους πρὸς τὰς ἀνάγκας.

η) Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐργοταξίου πρέπει νὰ εἶναι ἐξοικειωμένον εἰς τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἀποτελεσματικὴν χρῆσιν τῶν ἀνωτέρω μέσων.

θ) Εἰς τὰ ἐργοτάξια πρέπει νὰ ὑπάρχουν ὁδοὶ διαφυγῆς ἢ ἔξοδοι κινδύνου. Αὗται πρέπει νὰ εἶναι γνωσταὶ εἰς τὸ προσωπικόν, νὰ ἐπισημαίνωνται καταλλήλως καὶ νὰ φωτίζωνται.

ΤΜΗΜΑ VIII

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἐργασίαι διάφοροι.

Ἄρθρον 97.

1. Εἰς ἐργασίας σφυροκοπήσεως μὲ βαρεῖαν σφύραν, τὰ κοπίδια σφῆνες, τρυπάνια κ.λπ. πρέπει νὰ κρατοῦνται ὑπὸ δευτέρου προσώπου ὄχι ἀπ' εὐθείας διὰ τῆς χειρός, ἀλλὰ τῇ βοηθείᾳ καταλλήλου μέσου (λαβίδες ἢ ἄλλα μέσα).

Τὰ κεφαλώματα ἐπὶ κοπιδίων, σφηνῶν, σφυρῶν κ.λπ. πρέπει νὰ διορθώνωνται ἐγκαίρως.

2. Κατὰ τὰς ἐργασίας λαξεύσεως ἢ θραύσεως λίθων αἱ θέσεις τῶν πλησίον ἐργαζομένων πρέπει νὰ χωρίζωνται ἀπὸ τὰς θέσεις τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν διὰ κινητοῦ διαχωρίσματος ἐκ καναβίνου ὑφάσματος ἢ λεπτῆς σανίδος.

3. Οἱ λιθοξόοι καὶ σκυροθραῦσται πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι διὰ στερεῶν διοπτρῶν προφυλασσομένων διὰ λεπτοῦ συρματίνου δικτύου παρεχομένων ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον καὶ δαπάναις αὐτοῦ.

Οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν σβέσιν τῆς ἀσβέστου ἐργάται πρέπει νὰ φέρουν εἰδικὰς διόπτρας παρεχομένας ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον καὶ δαπάναις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 98.

1. Ἐξέχοντες ἧλοι, κοχλίαι, λαμάκια καὶ τεμάχια συρμάτων ἐπὶ κιβωτίων, βαρελίων, σανίδων ὑποστηλωμάτων, τοιχείων, δοκῶν κ.λπ. πρέπει νὰ ἀφαιροῦνται ἢ νὰ ἀναδιπλώνωνται ἢ νὰ καλύπτωνται.

2. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τίθενται εἰς τὰ θυλάκια ἄνευ προστασίας ἐργαλεῖα καὶ ἀντικείμενα μὲ ὀξεῖαν κόψιν ἢ αἰχμήν. Καρφιά, βίδες, τρυπάνια κλπ πρέπει νὰ τίθενται εἰς κατάλληλα δοχεῖα χορηγούμενα ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον.

3. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγκαταλείπωνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ τοῦ δαπέδου ἐργασίας κοπτερὰ ἢ αἰχμηρὰ ἀντικείμενα (φτυάρια, ἀξῖνες, καρφιὰ κλπ).

Ἄρθρον 99.

1. Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας γίνεται χρῆσις τετηγμένων μετάλλων, κραμάτων αὐτῶν ἢ ζεόντων ὑγρῶν πρέπει νὰ λαμβάνεται μέριμνα πρὸς ἀποφυγὴν ἀνατροπῆς τοῦ λέβητος ἢ τοῦ δοχείου τήξεως ἢ ζέσεως διὰ στερεώσεως τούτου ἐπὶ σταθερᾶς βάσεως.

2. Κατὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ τετηγμένου μολύβδου ἢ πίσσης, τὰ δοχεῖα πρέπει νὰ μὴν εἶναι ὑπερπληρωμένα, οἱ δὲ ἐργαζόμενοι νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι δι' εἰδικῆς στολῆς ἐργασίας καὶ εἰδικῶν περικνημίδων, χειροκτίων καὶ ἐμπροσθέλλας.

Οἱ ἐργαζόμενοι ὀφείλουν νὰ νίπτωνται ἐπιμελῶς μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας ὡς καὶ πρὸ τῆς λήψεως πάσης τροφῆς καὶ νὰ μὴν καπνίζουν μὲ ἀκαθάρτους χεῖρας.

Ἄρθρον 100.

Εἰς ἐργασίας κατὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχει κίνδυνος πνιγμοῦ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται ζῶναι ἀσφαλείας, ἐφ' ὅσον τοῦτον εἶναι ἐφικτὸν ἢ καὶ νὰ διατηροῦνται ἕτοιμα πρὸς χρῆσιν εἰς καταλλήλους θέσεις, μέσα διασώσεως ὡς λ.χ. λέμβοι, σχοινία, γάντζοι, σωσίβια κτλ. καὶ νὰ διατίθεται ἐξειδικευμένον διὰ τὴν χρῆσιν των προσωπικόν.

Ἄρθρον 101.

1. Ἡ ἀνάπαυσις καὶ ὁ ὕπνος εἰς ἐπικινδύνους χώρους ἀπαγορεύονται.

2. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους νὰ φέρουν ἢ νὰ πίνουν οἰνοπνευματώδη ποτὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν διαλειμμάτων.

3. Οἱ εἰς κατάστασιν μέθης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸν τόπον ἐργασίας, οὔτε νὰ γίνεται ἀνεκτὴ ἡ παραμονή των εἰς τοῦτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἀτομικὰ μέσα προστασίας.

Ἄρθρον 102.

Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ προστασία τῶν ἐργαζομένων δὲν δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπόλυτα εἴτε διὰ τῆς ἐξαλείψεως τοῦ κινδύνου εἴτε διὰ τῶν ὁμαδικῶν μέ-

τρων προστασίας διατίθενται ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἀτομικὰ μέσα προστασίας.

Τὰ ἀνωτέρω μέσα προστασίας πρέπει νὰ προστατεύουν ἀποτελεσματικὰ ἀπὸ τὸν συγκεκριμένον κίνδυνον, νὰ εὑρίσκωνται εἰς ἀρίστην κατάστασιν, νὰ συντηροῦνται περιοδικῶς, νὰ καθαρίζωνται καὶ νὰ ἀποθηκεύωνται μὲ ἐπιμέλειαν.

Αἱ συσκευαὶ καὶ λοιπὸς ἐξοπλισμὸς πρέπει νὰ εἶναι προσωπικὸς δι' ἕκαστον ἐργαζόμενον, νὰ ἐλέγχεται καὶ καθαρίζεται μὲ ἐπιμέλειαν πρὶν διατεθῆ εἰς ἄλλον ἐργαζόμενον.

Ὅλος ὁ ἀναγκαῖος ἐξοπλισμὸς ἀτομικῆς προστασίας νὰ τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν ὅλων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ ἐργοτάξιον καὶ νὰ εἶναι εἰς κατάστασιν ἀμέσου χρησιμοποιήσεως.

Οἱ ἐκτελοῦντες τὸ ἔργον πρέπει νὰ φροντίζουν ὥστε τὰ ἀπαιτούμενα κατὰ περίπτωσιν ἀτομικὰ μέσα προστασίας νὰ χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων.

Οἱ ἐργαζόμενοι ὀφείλουν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ ἀτομικὰ μέσα προστασίας εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖται τοιαύτη χρῆσις.

Τὰ ἀτομικὰ μέσα προστασίας πρέπει νὰ προσαρμόζωνται εἰς τὰ ἀνθρωπομετρικὰ στοιχεῖα καὶ ἀνατομικὰς ἀναλογίας ἑκάστου ἐργαζομένου.

Ἄρθρον 103.

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς Ἐργοτάξια, ἀσχέτως ἀπασχολήσεως, πρέπει νὰ φέρουν κράνη προστασίας τῆς κεφαλῆς, χορηγούμενα ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον.

Ἡ χρῆσις κρανῶν εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἄρθρον 104.

Εἰς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι, εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσουν βλάβας ὀφθαλμῶν ὡς π.χ. κατεδαφίσεις, συγκολλήσεις, τροχίσματα, κοπὴ κεφαλῶν ἥλων, τεμαχισμὸ λίθων, ἐκκένωσιν ἢ μετάγγισιν ὀξέων ἢ ἀλκαλίων, κλπ. διατίθενται ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον κατάλληλα μέσα προστασίας π.χ. ὀμματοϋάλια, προσωπίδες, ἀσπίδια κ.ἄ.

Ἄρθρον 105.

Εἰς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι, εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσουν τραύματα ἢ ἐγκαύματα ἢ δερματικὰς παθήσεις χειρῶν, διατίθενται ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον τὰ κατάλληλα χειρόκτια (γάντια).

Ἄρθρον 106.

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐργοτάξια πρέπει νὰ φέρουν κατάλληλα ὑποδήματα (σκληρὸν ἢ ἐνισχυμένον ποντίνι διὰ τὴν προστασίαν ἔναντι πτώσεως βαρέων ἀντικειμένων καὶ σόλα ἡ ὁποία νὰ προφυλάσση ἀπὸ κίνδυνον ὀλισθήσεως, διατρήσεως ἀπὸ καρφιὰ κλπ).

Δι' εἰδικὰς ἐργασίας αἱ ὁποῖαι ἔχουν εἰδικοὺς κινδύνους ὡς π.χ. ἐργασίαι παρὰ τὸ ὕδωρ ἢ πλησίον φωτιᾶς ἢ πλησίον καυστικῶν οὐσιῶν ὁ ἐκτελῶν τὸ ἔργον ὑποχρεοῦται νὰ παρέχη τὰ εἰδικὰ κατὰ περίπτωσιν ὑποδήματα. Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις ἀκαταλλήλων ὑποδημάτων (π.χ. σαγιονάρες, πέδιλα, παντὸς εἴδους πάνινα ὑποδήματα τύπου TENNIS ἢ ὑποδήματα μὲ τακούνια).

Ἄρθρον 107.

Ὁ ἐκτελῶν τὸ ἔργον πρέπει νὰ ἐξασφαλίζη τὴν δυνατότητα χρήσεως τῶν ζωνῶν ἀσφαλείας εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ χρῆσις αὐτὴ εἶναι ἀναγκαία.

Αἱ ζῶναι ἀσφαλείας δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἐλευθέραν πτῶσιν πλέον τοῦ ἑνὸς (1,00) μέτρου.

Ἀπαγορεύεται νὰ ἐργάζωνται μεμονωμένως οἱ ἐργαζόμενοι οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν διὰ τὴν προστασίαν των ζώνας ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 108.

Κατὰ τὴν ἐργασία ἐνδείκνυται ἡ χρησιμοποίησις ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου στολῆς ἐργασίας.

Ἡ στολὴ πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένη ἐκ καταλλήλου ὑφάσματος ἢ εἰδικοῦ ὑλικοῦ, ὥστε νὰ μὴ προκαλῆ ἐρεθισμὸν εἰς τὰ σημεῖα ἐποφῆς μὲ τὸ σῶμα τοῦ ἐργαζομένου.

Ἡ στολὴ πρέπει νὰ ἀποτελῆται ἐξ ἑνὸς ἢ δύο τεμαχίων.

Ἀπαγορεύονται οἱ ζῶνες, πλατεῖς ἐπενδύται καὶ ἐν γένει κρεμάμενα ἢ ἐξέχοντα τμήματα ἐνδυμασίας γραβάται, μανδήλια λαιμοῦ, ταυτότητες, δακτυλίδια, ἁλυσίδες κ.ἄ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ὑγιεινή–Ἑστίασις–Α' Βοήθειαι.

Ἄρθρον 109.

1. Διὰ τὴν ἀλλαγὴν ἐνδυμασίας καὶ φύλαξιν τῶν ἐνδυμάτων, πρέπει νὰ διατίθενται ἐπαρκεῖς καὶ κατάλληλοι χῶροι.
2. Διὰ τοὺς χώρους ὑγιεινῆς, καὶ διὰ τὸ ὕδωρ (πόσιμον καὶ καθαριότητος) ἐφαρμόζονται αἱ Ὑγειονομικαὶ Διατάξεις τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.
3. Εἰς ἐργασίας ρυπαρὰς ἢ προκαλούσας ἐπαγγελματικὰς νόσους, πρέπει νὰ ὑφίσταται δυνατότης νίψεως καὶ καθαρισμοῦ διὰ καταιονισμοῦ (ντοὺς) εἰς καταλλήλους χώρους, καθὼς καὶ πλύσις ἢ καὶ ἀπολύμανσις τῶν στολῶν.
4. Ἐντὸς τοῦ ἐργοταξίου συνιστᾶται νὰ ὑπάρχη κατάλληλος χῶρος διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ φαγητοῦ τῶν ἐργαζομένων εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἶναι μεγαλύτερος τῶν ἑβδομήκοντα (70), ἡ διάθεσις τοῦ ὡς ἄνω χώρου εἶναι ὑποχρεωτική.
5. Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ προστασία τῆς ὑγείας ἢ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων τὸ ἀπαιτεῖ, πρέπει νὰ ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους νὰ τρώγουν, νὰ πίνουν ἢ νὰ καπνίζουν εἰς τοὺς χώρους ἐργασίας.
6. Οἱ ἀπασχολούμενοι ὀφείλουν νὰ ἐπιμελῶνται ἰδιαιτέρως διὰ τὴν ἀτομικήν των καθαριότητα, ἰδίως πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τοῦ τόπου ἐργασίας.
7. Αἱ εἰδικαὶ στολαὶ ἐργασίας πρέπει νὰ ἀφαιροῦνται πρὸ τοῦ φαγητοῦ, αἱ δὲ στολαὶ ἐργασίας πρέπει νὰ ἀφαιροῦνται πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως.
8. Ἰδιαίτερη μέριμνα πρέπει νὰ λαμβάνεται διὰ τὴν συγκέντρωσιν καὶ ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων φαγητῶν.

Ἄρθρον 110.

1. Εἰς ἕκαστον ἐργοτάξιον πρέπει νὰ ὑπάρχει πρόχειρον μικρὸν φαρμακεῖον διὰ τὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν, τοποθετημένον εἰς θέσιν εὐκόλως προσιτὴν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐντεταλμένου, μερίμνη τοῦ ἐργοδότου, περιέχον ἐνδεικτικῶς τὰ ἀκόλουθα εἴδη εἰς τὰς ἔναντι ἑκάστου ἐλαχίστας ποσότητας:

Α'. Ἐντὸς Πόλεως.

Εἶδος	Ἀριθμὸς Ἐργαζομένων Ἐργοταξίου 1–25	26–50	51–100
1. Σκεύασμα διὰ κάψιμο (εἰς σωληνάρια ἢ πακέττα)	1	2	3
2. Εἰσπνεύσιμος Ἀμμωνία	1	2	2
3. Ἀποστειρωμέναι Γάζαι κυτία τῶν 5 ἐκ., 10 ἐκ., καὶ 15 ἐκ.	1	2	3

4. Ἐπίδεσμοι γάζης τῶν 0,10 × 2,50 μ.	2	4	6
5. Τριγωνικοὶ ἐπίδεσμοι	1	1	1
6. Λευκοπλὰστ ρολλὸ	2	2	2
7. Ψαλλίδιον	1	1	1
8. Τσιμπίδα	1	1	1
9. Ὕφασμα λεπτὸν διὰ καθαρισμὸν (CLEANSING TISSUE)	1	1	1
10. Ἀντισηπτικὸν διάλυμα (κατὰ προτίμησιν Μερκουροχρὼμ)	1	1	1
11. Ὑγρὸς σάπων ἐντὸς πλαστικῆς συμπιεσίμου φιάλης	1	1	1
12. Ἐλαστικὸς ἐπίδεσμος	1	1	1
13. Ἀντισταμινικὴ ἀλοιφὴ	1	1	1
14. Σπασμολυτικὸν	1	1	1

Φυλλάδιον ὁδηγιῶν χρήσεως καὶ πρώτων βοηθειῶν.

Β'. Ἐκτὸς πόλεως.

Ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω προβλεπομένων:

1. Ἀντιοφικὸς Ὀρός.
2. Ἐνέσιμον κορτιζονοῦχον σκεύασμα τῶν 100 mg. (Ἀντισόκ).
3. Σύριγγες πλαστικαὶ μιᾶς χρήσεως τῶν 5 cc 2 τεμ.–3.
4. Σύριγγες πλαστικαὶ μιᾶς χρήσεως τῶν 10 cc 2 τεμ.–3.
5. Δισκία ἀντιδιαρροϊκά.
6. Δισκία ἀντιόξινα.

2. Εἰς ἐργοτάξια ἀπασχολοῦντα ταυτοχρόνως ἄνω τῶν 100 προσώπων, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐντεταλμένος, εἰδικῶς ἐκπαιδευθεὶς εἰς τὴν παροχὴν ἁπλῶν Πρώτων Βοηθειῶν, καθὼς καὶ αὐτοκίνητον δυνάμενον νὰ μεταφέρῃ φορεῖον.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται εἰς φυλακὰς (βάρδιας) ἐπιβάλλεται ἡ παρουσία τοῦ ὡς ἄνω εἰδικοῦ ἀνὰ φυλακὴν (βάρδιαν).

3. Εἰς ἐργοτάξια ἀπομεμακρυσμένα πλέον τῆς μιᾶς ὥρας διαδρομῆς ἀπὸ νοσοκομειακὰς μονάδας καὶ ἀπασχολοῦντα ταυτοχρόνως ἄνω τῶν 300 προσώπων, πρέπει καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας νὰ ὑπάρχῃ πρόχειρον ἰατρεῖον ἐξυπηρετούμενον καὶ ὑπὸ συνεργαζομένου ἰατροῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ὑποχρέωσις ἐργοδοτῶν–ἐργαζομένων.

Ἄρθρον 111.

Διὰ τὴν διαρκῆ ἐπίβλεψιν καὶ ἐπιμέλειαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ὡς καὶ τοῦ Π. Δ/τος 778/80 «περὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν» εἰς τὰς οἰκοδομικὰς καὶ ἐν γένει ἐργοταξιακὰς ἐργασίας, παρίσταται ἀνελλιπῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας οἱ νόμῳ ὑπόχρεοι ἐργοδόται ἢ οἱ ἐκπρόσωποι τούτων.

Τὸ προσωπικὸν ἑκάστου συνεργείου πρέπει νὰ ἐπιθεωρῆται τοὐλάχιστον ἅπαξ τῆς ἡμέρας ὑπὸ τοῦ ἐπικεφαλῆς του ὑπεργολάβου, ἅπαξ δὲ τῆς ἑβδομάδος, ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου, ἐφ' ὅσον ἔχει εἰδικὰς γνώσεις, ἢ ὑπὸ καταλλήλου ἐκπροσώπου του.

Οἱ ὑπεργολάβοι καὶ ἐργολάβοι ὀφείλουν διαρκῶς νὰ καθοδηγοῦν τοὺς ἐργαζομένους περὶ τῶν, κατὰ φάσιν ἐργασίας, ἀπαιτουμένων μέτρων ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 112.

Οἱ ἀπασχολούμενοι, εἰδικῶς δὲ οἱ νεοπροσλαμβανόμενοι, πρέπει νὰ διαφωτίζωνται μερίμνῃ τῶν ἀμέσως προϊσταμένων των σχετικῶς μὲ τοὺς κινδύνους τοὺς συνυφασμένους μὲ τὴν ἐργασίαν των καὶ γενικώτερον νὰ ἐνημερώνωνται ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 113.

1. Εἰς ἕκαστον ἐργοτάξιον τηρεῖται μερίμνῃ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ἁρμοδίως ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου Ἡμερολόγιον Μέτρων Ἀσφαλείας, τῆς Ἐργασίας εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφονται τὰ ὡς κατωτέρω ἀναφερόμενα ὡς καὶ ὁριζόμενα τοιαῦτα ἐκ συναφῶν διατάξεων ἢ κανόνων ἀσφαλείας.

α) Ὁ ἀριθμὸς τῆς θεωρημένης βεβαιώσεως τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ τῆς ἀφορώσης εἰς τὴν καταλληλότητα τῶν ἐξωτερικῶν ἰκριωμάτων καὶ ἀναφερομένης εἰς τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ 778/80 Π. Δ/τος «περὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν».

β) Αἱ, κατὰ τὴν παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ὡς ἄνω Π. Δ/τος, ἐπιθεωρήσεις πρὸ τῆς ἐπαναλήψεως ἐργασιῶν διακοπεισῶν λόγῳ θεομηνίας.

γ) Αἱ, κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ παρόντος, ἐπιθεωρήσεις τῶν πρανῶν ὀρυγμάτων καὶ τῶν ἀντιστηρίξεών των.

δ) Ἡ, κατὰ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ παρόντος, ἄδεια τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ διὰ τὴν περίπτωσιν ἐγκαταστάσεως, ἀνυψωτικῆς μηχανῆς ἐπὶ ἰκριώματος (ὡς καὶ ἡ ἐν προκειμένῳ ἐνίσχυσίς του).

ε) Αἱ, κατὰ τὴν παρ. ΙΕ' τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ παρόντος, γενικαὶ ἐπιθεωρήσεις συρματοσχοίνων ὡς καὶ οἱ κατὰ τὴν παρ. ΙΖ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀπαιτούμενοι ἐπανέλεγχοι.

ζ) Οἱ, κατὰ τὸ ἄρθρον 67 τοῦ παρόντος ὁριζόμενοι ἔλεγχοι καὶ ἐπανέλεγχοι τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων.

2. Λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας.

Ἄρθρον 114.

1. Ἕκαστος ἐργαζόμενος καὶ οἱοδήποτε ἄλλο ἄτομον τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας, πρέπει νὰ συνεργάζεται μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

2. Ἕκαστος ἐργαζόμενος ὁ ὁποῖος ἀσχολεῖται εἰς τὸ ἐργοτάξιον, πρέπει νὰ εἰδοποιῇ ἀμέσως τὸν ἐργοδότην ἢ τὸν προϊστάμενον τοῦ ἐργοταξίου δι' οἱοδήποτε ἐλάττωμα τὸ ὁποῖον ἴσως ἀντιληφθῇ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν ἢ τὰς μηχανὰς ἢ οἱονδήποτε λάθος ἀτόμου τὸ ὁποῖον δύναται νὰ προκαλέσῃ ἀτύχημα.

3. Οὐδεὶς πρέπει νὰ παρενοχλῇ, νὰ μετατοπίζῃ, νὰ ἀφαιρῇ, νὰ προκαλῇ βλάβας ἢ νὰ καταστρέφῃ τὰς ἐγκαταστάσεις καὶ τὰς διατάξεις ἀσφαλείας, αἱ ὁποῖαι προδιαγράφονται ὑπὸ τοῦ παρόντος Π. Δ/τος ἢ ἄλλου Κανονισμοῦ, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ τὴν ἄδειαν τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπευθύνου προϊσταμένου τοῦ ἐργοταξίου.

4. Ἕκαστος ἐργαζόμενος, πρέπει νὰ χρησιμοποιῇ τὰ μέσα προστασίας καὶ ὅλας τὰς διατάξεις ἀσφαλείας, ἢ τὰς ἄλλας ἐγκαταστάσεις αἱ ὁποῖαι προβλέπονται διὰ τὴν προστασίαν του καὶ πρέπει νὰ συμμορφοῦνται πρὸς τὸ σύνολον τῶν ὁδηγιῶν ἀσφαλείας αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐργασίαν του.

5. Ἕκαστος ἐργαζόμενος πρέπει νὰ ἐφαρμόζῃ μεθόδους ἐργασίας ἀσφαλεῖς, νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀπαραιτήτους προφυλάξεις διὰ τὴν προσωπικήν του ἀσφάλειαν καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν οἱουδήποτε ἄλλου ἀτόμου, καὶ νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ οἱανδήποτε πρᾶξιν ἡ ὁποία ἐνδέχεται νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὸν ἴδιον ἢ οἱονδήποτε ἄλλον ἄτομον.

6. Οὐδεὶς ἐργαζόμενος, πρέπει νὰ προσέρχεται ἢ νὰ ἐγκαταλείπῃ τὴν θέσιν του, ἄνευ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν μέσων ἀσφαλοῦς προσβάσεως ἢ ἐξόδου, τὰ ὁποῖα ἔχουν προβλεφθῇ.

Ἄρθρον 115.

1. Οἱ νόμῳ ὑπόχρεοι ἐργοδόται καὶ οἱ ἐκπρόσωποι αὐτῶν ὑποχρεοῦνται ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐπισυμβάντος εἰς τὸν τόπον ἐργασίας εἴς τινα τῶν ἐργαζομένων, νὰ εἰδοποιοῦν ἀμελλητὶ τὴν πλησιεστέραν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, νὰ ἀναγγέλουν δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων (24) ὡρῶν τὸ ἀτύχημα εἰς τὸ οἰκεῖον Τμῆμα ἢ Γραφεῖον Ἐργασίας καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ σοβαροῦ τραυματισμοῦ ἢ θανάτου, νὰ διατηροῦν ἀμετάβλητα πάντα τὰ στοιχεῖα, ἅτινα δύναται νὰ χρησιμεύσουν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν αἰτίων τοῦ ἀτυχήματος.

2. Ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ ἐκπροσωπῶν τοῦτον ὑποχρεοῦται εὐθὺς ὡς συμβῇ τὸ ἀτύχημα νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἄμεσον παροχὴν πρώτων βοηθειῶν εἰς τὸν παθόντα διὰ τῶν μέσων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 110 τοῦ παρόντος, εἰς σοβαρωτέρας δὲ περιπτώσεις, διὰ ἐργοτάξια μὴ ἐμπίπτοντα εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 110, διὰ τὴν ἄμεσον μεταφορὰν τοῦ παθόντος εἰς τὸ πλησιέστερον φαρμακεῖον ἢ σταθμὸν πρώτων βοηθειῶν ἢ νοσοκομεῖον ἢ κλινικήν.

Ἄρθρον 116.

Ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ ἐπίβλεψις τῆς ἐφαρμογῆς τόσον τοῦ παρόντος ὅσον καὶ τοῦ Π. Δ/τος 778/80 ἀνατίθεται εἰς τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τὰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχάς.

Τὰ ὡς ἄνω ὄργανα δικαιοῦνται νὰ διατάσσουν τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας, εἰς Τμῆμα ἢ τὸ σύνολον τοῦ ἔργου κατὰ τὸν διενεργούμενον ἔλεγχον ὅτι εἰς τὸ ὑπὸ κατασκευὴν ἔργον δὲν ἔχουν ληφθῆ τὰ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διαταγμάτων προβλεπόμενα μέτρα ἀσφαλείας.

ΜΕΡΟΣ IX

ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 117.

Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος διώκεται καὶ τιμωρεῖται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Β.Δ. 25–8/5.9.20 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων, ὡς αὗται ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἐδαφ. β τοῦ Ν. 2943/1922 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινῶν νόμων».

Ἄρθρον 118.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργοῦνται:

α) Τὸ ἄρθρον 1.

β) Τὰ ἄρθρα 17 καὶ 18 τοῦ Κεφ. Β.

γ) Τὰ ἄρθρα 20 καὶ 21 τοῦ Κεφ. Γ.

δ) Οἱ παράγραφοι 1, 2, 3 τοῦ ἄρθρου 22, τὰ ἄρθρα 23 καὶ 24, οἱ παράγραφοι 1, 2, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 26, τὰ ἄρθρα 27, 28, 29, 30 καὶ 31 τοῦ κεφ. Δ τοῦ Π. Δ/τος 447/75 «περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐν ταῖς οἰκοδομικαῖς ἐργασίαις ἀσχολουμένων μισθωτῶν».

ε) Τὸ Π. Δ/γμα 12.1.34 «περὶ κανονισμοῦ προβλέψεως ἀτυχημάτων εἰς ὑπαιθρίους ἐργασίας».

Ἄρθρον 119.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται μετὰ ἕξ (6) μῆνες ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1981

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ τῆς 'Εφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων της ποὺ πωλοῦνται τμηματικὰ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1981 ὡς ἀκολούθως:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γιὰ τὸ Τεῦχος Α'	Δραχ.	1.500
2. » » » Β'	»	3.000
3. » » » Γ'	»	1.000
4. » » » Δ'	»	2.500
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ.	»	1.000
6. » » » 'Αν. Εἰδ. Δικαστηρίου	»	200
7. » » » Παράρτημα	»	600
8. » » » 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν κ.λπ.	»	1.000
9. » » Δελτίο 'Εμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς 'Ιδιοκτησίας	»	600
10. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	15.000

Οἱ Δῆμοι καὶ οἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

'Υπὲρ τοῦ Ταμείου 'Αλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τοῦ 'Εθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογοῦν τὰ ἑξῆς ποσά:

1. Γιὰ τὸ Τεῦχος Α'	Δραχ.	75
2. » » » Β'	»	150
3. » » » Γ'	»	50
4. » » » Δ'	»	125
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ.	»	50
6. » » » 'Αν. Εἰδ. Δικαστηρίου	»	10
7. » » » Παράρτημα	»	30
8. » » » 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν κ.λπ.	»	350
9. » » Δελτίο 'Εμπ. καὶ Βιομ. 'Ιδιοκτησίας	»	30
10. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	750

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., εἶναι 7 δρχ., ἀπὸ 9 ὡς 24 σελ. 14 δρχ., ἀπὸ 25 ὡς 48 σελ. 20 δρχ., ἀπὸ 49 ὡς 80 σελ. 40 δρχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἄνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατὰ 40 δρχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ'. ΤΙΜΗ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ

Ἡ τιμὴ διαθέσεως στὸ κοινὸ τῶν ἐκδιδομένων ἀπὸ τὸ 'Εθνικὸ Τυπογραφεῖο φωτοαντιγράφων τῶν διαφόρων φύλλων τῆς 'Εφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως καθορίζεται σὲ τρεῖς (3) δραχμὲς κατὰ σελίδα.

Δ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Ι. Στὸ τεῦχος 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν καὶ 'Εταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης:

Α' 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν:

1. Τῶν καταστατικῶν	Δρχ.	18.000
2. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ συγχωνεύσεως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν»	»	18.000
3. Τῶν κωδικοποιήσεων τῶν καταστατικῶν (ΦΕΚ 309/67, τ. Β')	»	9.000
4. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	5.000
5. Τῶν ἰσολογισμῶν κάθε χρήσεως	»	8.000
6. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν 'Ασφαλιστικῶν 'Εταιρειῶν», τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΕΛΤΑ, μὲ τὶς ὁποῖες ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	7.000
7. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκαταστάσεως ὑποκαταστήματος, διορισμοῦ γενικοῦ πράκτορος καὶ παροχῆς πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐν 'Ελλάδι ἀλλοδαπῶν 'Εταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων «περὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρτοφυλακίου 'Ασφαλιστικῶν 'Εταιρειῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70»	»	4.000
8. Τῶν ἀνακοινώσεων γιὰ κάθε μεταβολὴ ποὺ γίνεται μὲ ἀπόφαση Γ.Σ. ἢ Δ.Σ., τῶν προσκλήσεων σὲ γενικὲς συνελεύσεις, τῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/1970 «περὶ 'Αλλοδαπῶν 'Ασφαλιστικῶν 'Εταιρειῶν», τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὲς διατάξεις καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ 'Υπ. Συγκοινωνιῶν διὰ τοὺς ΗΛΠΑΠ – ΗΣΑΠ – ΟΣΕ	»	2.000
9. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν 'Εταιρειῶν	»	2.000
10. Τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου «περὶ εἰσαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ χρηματιστήριον πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/1967»	Δρχ.	2.000
11. Τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς κεφαλαιαγορᾶς «περὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/67»	»	2.000
12. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκρίσεως τιμολογίων τῶν 'Ασφαλιστικῶν 'Εταιρειῶν»	»	2.000

Β' 'Εταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης:

1. Τῶν καταστατικῶν	Δρχ.	2.000
2. Τῶν κωδικοποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	2.000
3. Τῶν ἰσολογισμῶν κάθε χρήσεως	»	2.500
4. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	2.000
5. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν (γιὰ κάθε συμβολαιογραφικὴ πράξη)	»	300
6. Τῶν ἀνακοινώσεων μὲ συμβολαιογραφικὴ πράξη	»	300
7. Τῶν ἀνακοινώσεων μὲ ἀπόφαση τῆς Γ.Σ.	»	600
8. Τῶν προσκλήσεων σὲ γενικὲς συνελεύσεις	»	600

Γ' 'Αλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν – 'Αλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων:

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγήσεως ἀδείας λειτουργίας 'Αλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν – 'Αλληλασφαλιστικῶν Ταμείων»	»	2.000
2. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων	»	2.500
Δ' Τῶν δικαστικῶν πράξεων:	Δρχ.	800

ΙΙ. Στὸ Τέταρτο τεῦχος:

Τῶν δικαστικῶν πράξεων γιὰ παρακατάθεση ἀποζημιώσεως	»	300

Ε'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεῖα ἔναντι ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, τὸ ὁποῖο φροντίζει ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὸ στείλει στὴ Γενικὴ Δ/νση τοῦ 'Εθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι δυνατὸ νὰ στέλνονται καὶ σὲ ἀνάλογο συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν 'Υποθέσεων τοῦ 'Εθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἑξῆς:

α) στὴν 'Αθήνα: στὸ Ταμεῖο τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα 'Εθνικοῦ Τυπογραφείου),

β) στὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: στὰ Δημόσια Ταμεῖα καὶ ἀποδίδεται στὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τὶς 192378/3639/1947 (RONEO 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (RONEO 139) ἐγκύκλιες διαταγὲς τοῦ Γ.Λ.Κ.,

γ) στὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἐξωτερικοῦ, ὅταν ἡ ἀποστολή τους γίνεται μὲ ἐπιταγές μαζί μ' αὐτὲς στέλνεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστό.

Ο Γενικὸς Διευθυντὴς

ΑΘΑΝ. ΠΑΝ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ